

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
71/2025	Formannskapet	16.09.2025
47/2025	Kommunestyret	24.09.2025

Saksbehandler: Harald Einar Erichsen
Hjemmel:

Perspektivmelding 2026-2029

Kommunedirektørens innstilling:

Perspektivmelding for 2026-2029 tas til orientering.

Saksopplysninger

Med henvisning til kommunedirektørens ansvar jf. kommuneloven §13-1 og kap. 14, legges Perspektivmelding 2026-2029 fram. Meldinga er utarbeidet i samarbeid med fungerende økonomisjef (t.o.m. 01.09.25), Geir Arne Solbakk. I vedlagte dokument settes faktaopplysninger om kommunen sammen med styringssignaler fra overordnet myndighet.

Med perspektivmeldinga legger kommunedirektøren frem en oppsummering som også markerer oppstarten på arbeidet med økonomiplan og budsjett for perioden 2026–2029.

Hensikten med perspektivmeldinga er å involvere så vel den administrative som den politiske ledelsen, på en slik måte at vi opparbeider felles forståelse som grunnlag for beslutninger av stor betydning for organisasjon og samfunn. Kommunens kommende investeringsplaner og driftsbudsjett er helt sentrale i denne sammenheng. Det er et ønske at dokumentet kan skape engasjement blant politikere, administrasjon, næringsliv og befolkningen generelt, og at det kan bidra til motivasjonen i arbeidet med å peke ut kurs for en positiv utvikling i kommunen.

Budsjett og økonomiplan vil komme til sluttbehandling i desember også i år. Da låses første år i økonomiplanperioden, og de ulike delene av kommunen får sine budsjettrammer som de skal styre innenfor.

Vurderinger

Kommunedirektøren ønsker gjerne en diskusjon rundt innholdet i perspektivmeldinga, og de betraktninger administrasjonen gjør seg rundt kommunens utfordringer og muligheter. For kommuneorganisasjonen er endringsvilje et stikkord. Kommunedirektøren mener

det foreliggende dokumentet bidrar til å sette retning for det vi kan og skal gjøre framover. En god forståelse for kommunens driftsøkonomiske posisjon, er i så måte viktig for å avklare handlingsrommet vi har. Kommunen har fram til i år hatt betydelige tilleggsinntekter knyttet til havbruksfond og kraftproduksjon. Samtidig har vi lagt oss til et høyt kostnadsnivå i vår produksjon av tjenester. Om vi skal opprettholde driftsnivået som i dag er vi derfor avhengig av overføringer fra ekstra inntektskilder som havbruksfondet. For ordens skyld kan nevnes at inntektene fra konsesjonskraft i disse tider med lave strømpriser i NO4 er sterkt reduserte.

Det er over tid investert lite i nye bygg og vedlikehold av gamle bygg, og det blir viktig å finne balansen mellom drift og investeringer som på sikt bidrar til å redusere kostnadene til drift.

Konklusjon og anbefaling

Perspektivmelding for 2026-2029 tas til orientering.

Rødøy kommune, 08.09.2025

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg:

- 1 Perspektivmelding 2026-2029

Bærekraftsmål

<Den veiledende teksten om hvert mål fjernes til fordel for hvordan ditt prosjekt svarer ut minimum ett av bærekraftsmålene. Skriv inn hvordan mål i folkehelseplanen og klima- og energiplanen realiseres i samsvar med bærekraftsmålene. Slett radene som ikke brukes slik at du kun står igjen med bærekraftsmål(ene) som du har svart ut. For mer informasjon: <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal> >

1 UTRYDDE
FATTIGDOM

Fattigdom handler om mangel på trygghet, forutsigbarhet, valgmuligheter og innflytelse. For å bekjempe fattigdom må den økonomiske veksten være inkluderende og fordeles jevnere blant land og befolkning. Den må skape bærekraftige jobber, og gi like muligheter til alle.

2 UTRYDDE SULT 	Sult og feilernærning er den største helsetrusselen på verdensbasis. Matsikkerhet er å ha tilgang til nok mat, trygg mat og næringsrik mat, for å kunne leve et aktivt og sunt liv. Matsikkerhet handler både om hvor mye mat som er tilgjengelig i et samfunn og i hvilken grad mennesker har tilgang til den.
3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET 	Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.
4 GOD UTDANNING 	En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv. For å nå bærekraftsmålene trenger vi en skole som viser hvordan verdens utfordringer henger sammen. Bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema skal legge til rette for å forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, samt hvordan de kan håndteres.
5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE 	Ulikhet mellom menn og kvinner er spesielt synlig i fremtredende posisjoner. 1 av 3 kvinner rammes av fysisk eller seksuell vold. Seksuell og reproduktiv helse vektlegger muligheten til å leve ut sin seksualitet uten tvang eller diskriminering, samt muligheten for selvbestemmelse innen reproduktivitet.
6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD 	Fokus på bedre forvaltning av vannressurser lokalt, nasjonalt, regionalt og globalt, ved å måle graden av tilgang til rent vann og gode sanitærforhold. Dette innebærer målingen av hvor mye vann som blir brukt, hvor mye som er vernet og renset og gjenvunnet.
7 REN ENERGI TIL ALLE 	Energi er den største bidragsyteren til klimaendringer, gjennom utslipp av CO2 og andre klimagasser. Tilgang til energi står i sentrum av så nær som alle utfordringer og muligheter vi møter i dag. Det kan dreie seg om jobber, sikkerhet, klimaendringer, matproduksjon eller muligheter for økt inntekt.
8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST 	Å skape økonomisk vekst og nye arbeidsplasser gjennom anstendig arbeid er en forutsetning for bærekraftig utvikling. Anstendig arbeid er i FNs bærekraftsmål beskrevet som: arbeid som er produktivt, arbeid som gir en rettferdig inntekt, sikkerhet på arbeidsplassen og sosial beskyttelse til familier.
9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 	Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Infrastruktur er en forutsetning for økning i vekst og produktivitet, og for forbedringer i utdannings- og helsetilbud. Teknologi og innovasjon anses som drivere til å løse miljømessige utfordringer.
10 MINDRE ULIKHET 	For å kunne skape en bærekraftig utvikling må vi redusere ulikheter mellom land, og innad i land. En rettferdig fordeling av et lands ressurser er nødvendig for å redusere fattigdom og skape stabile samfunn. Samtidig øker forskjellene mellom dagens befolkning både gjennom ulikhet i inntekt og formue, og i tilgang til skole, helsehjelp og muligheter.
11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN 	Urbanisering kan bringe med seg innovasjon og større effektivitet som igjen skaper økonomisk vekst i et land. Samtidig fører den raske urbaniseringen til at mange kjemper om de samme ressursene. Vanlige utfordringer i byer: for mye trafikk og luftforurensning, for lite penger til offentlige tjenester og mangel på gode boliger.

12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON 	Bærekraftig produksjon innebærer å minske ressursbruk, miljøødeleggelse og klimagassutslipp når en lager en vare. I dag forbruker vi mer enn hva som er miljømessig bærekraftig. For å sikre gode levekår for nåværende og fremtidige generasjoner må også hver enkelt forbruker endre livsstil.
13 STOPPE KLIMAENDRINGENE 	Klimaendringer er et globalt spørsmål og kjenner ingen landegrenser. Derfor må vi også finne globale løsninger. I tillegg til å kutte i utslipp og fange og lagre CO₂, må det satses langt mer på annen ren energi. 2 graders temperaturøkning er grensen for hva naturen kan tåle. Stiger temperaturen mer enn det vil klimaendringene bli ukontrollerbare.
14 LIVET I HAVET 	Marine næringer er viktige for å dekke økende etterspørsel etter mat, energi og medisin i framtiden. Slik byr havet også på muligheter for nye arbeidsplasser og økonomisk vekst. Regn, drikkevann, været, klimaet, mye av maten vår og til og med lufta vi puster inn er til syvende og sist regulert av havet.
15 LIVET PÅ LAND 	Over 80 prosent av alle dyr, planter og insekter som lever på land, bor i skogen. Målets hovedfokus er å bevare klodens biologiske mangfold, fremme bærekraftig bruk av ressursene og dele godene av genetiske ressurser rettferdig.
16 FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNDERENDE INSTITUSJONER 	Oppnå en betydelig reduksjon i alle former for vold, stanse overgrep og utnyttning, samt fremme rettsstaten. Utvikle velfungerende, ansvarlige og åpne institusjoner på alle nivåer som gir lydhøre, inkluderende, med-bestemmende og representative beslutningsprosesser. Målet skal også fremme og håndheve ikke-diskriminerende lover og politikk for bærekraftig utvikling.
17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE 	For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggerne i et land er også et viktig punkt på dette målet.

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>

Utskrift av møteprotokoll

for Rødøy formannskap i møte 16. september 2025, Rødøy rådhus.

Av 5 medlemmer var 5 til stede (medregnet møtende varamedlemmer).

71/2025 Perspektivmelding 2026-2029

Formannskapets behandling i møte den 16.09.2025:

Kommunedirektørens innstilling:

Perspektivmelding for 2026-2029 tas til orientering.

Vedtak:

Som innstillingen. Enstemmig.

Rett utskrift bekreftes

Rødøy kommune, formannskapskontoret 17.09.25

June Seljevoll Brandth, spesialkonsulent

Rødøy kommune

kystfolket under Polarsirkelen

Perspektivmelding 2026-2029

Innhold

Innledning.....	3
Bakgrunn og formål med perspektivmeldingen.....	4
Bakgrunn for perspektivmeldingen.....	4
Formål med perspektivmeldingen.....	5
Metodikk og datagrunnlag.....	6
Overordnede utviklingstrekk i kommunene.....	7
Demografiske endringer.....	7
Teknologisk utvikling og digitalisering.....	7
Økonomiske utfordringer og muligheter.....	7
Klimaendringer og miljøutfordringer.....	8
Sosiale endringer og velferd.....	8
Status for kommune 2025 - Der folk bor.....	8
Oppsummering.....	10
Tjenestebehov og samfunnsutvikling i kommunen.....	11
Befolkningens behov for kommunale tjenester.....	11
Helse- og omsorgstjenester.....	11
Oppvekst, skole og utdanning.....	11
Boligpolitikk og infrastruktur.....	12
Sosialtjenester og integrering.....	12
Bærekraftig samfunnsutvikling.....	12
Innovasjon og teknologisk utvikling.....	12
Oppsummering.....	12
Klimapolitikk og bærekraftig utvikling i kommunen.....	13
Klimautfordringer og tilpasning.....	13
Utslippsreduksjon og grønn omstilling.....	13
Naturmangfold og miljøvern.....	13
Oppsummering.....	14
Teknologi og digitalisering.....	14
Digital transformasjon i offentlig sektor.....	14
Smart kommune-løsninger.....	14
Datasikkerhet og personvern.....	14
Teknologi som verktøy for innbyggermedvirkning.....	15
Oppsummering.....	15
Involvering og medvirkning fra innbyggerne i kommunen.....	15
Bruk av digitale verktøy for innbyggermedvirkning.....	15
Konklusjon.....	16

Utviklingstrekk og utfordringer for Rødøy	17
Demografi.....	17
Demografiutgifter	20
Hvordan kan de langsiktige utfordringene i kommunesektoren møtes?	22
Kommunens økonomiske situasjon.....	23
Nøkkeltall og status for kommunens økonomi	24
Inntektssystemet og statlige overføringer	25
Økonomiske utfordringer og muligheter.....	26
Langsiktig bærekraft i kommuneøkonomien	26
Omstilling Rødøy 2025	29
Anbefalte strategier og tiltak for å sikre bærekraftig utvikling	29
Beskrivelse av ulike politisk prioriterte områder.....	30
Risiko- og sårbarhetsanalyse	31
Oppsummering av Perspektivmelding for Rødøy kommune	31
Vedlegg.....	34
SSB Kommunefakta	34
KOSTRA og nøkkeltall 2024	34
Referanser	34
Eksterne analyser og rapporter	34

Innledning

«Arbeidet som utføres i og av kommunene og fylkeskommunene betyr mye for folks hverdag. Det er kommunen og fylkeskommunen som blant annet sørger for at veiene brøytes og feies og at avfall hentes, at det finnes barnehageplasser, at barn og unge får en god skolehverdag, og at innbyggere som har behov for det, får god omsorg. Alt dette skjer innenfor rammen av demokratiet, der vi velger folk som skal representere oss og som prioriterer hva skattepengene skal brukes til.»

Slik innleder administrerende direktør i KS sine forord i forbindelse med publisering av rapporten «Status kommune 2025 – Der folk bor».

Et viktig kjennetegn ved det norske kommunesystemet er det såkalte generalistkommuneprinsippet. Dette prinsippet innebærer at alle kommuner, med svært få unntak, har de samme oppgavene uansett innbyggertall, bosettingsstruktur, økonomi eller andre kjennetegn. Som generalistkommune skal kommunene ha det samme ansvaret og håndtere de samme kravene til tjenester til sine innbyggere, ivareta planleggings- og utviklingsoppgaver i lokalsamfunnet, utføre oppgavene som myndighetsutøver, og ivareta demokratiske funksjoner.

Kommunesektoren står overfor flere utfordringer som skal løses i et langsiktig perspektiv. Hvilke verktøy har vi for å vite at de valgene vi gjør i dag bidrar til ønsket utvikling? Perspektivmeldingen er et slikt verktøy som kan hjelpe kommunen i å ta valg og legge strategier som styrker bærekraften og robustheten i møte med framtidens utfordringer. Disse utfordringene omfatter ikke bare lokale oppgaver, men i økende grad også nasjonale og globale utfordringer. Det blir flere eldre personer, samtidig som det blir færre i arbeidsfør alder. Dette vil få konsekvenser for våre fremtidige tjenesteleveranser. Kommunen skal bidra til en god utvikling av lokalsamfunnet. Det handler om å se muligheter, og å legge til rette for nyskaping. Det handler om å møte den demografiske utviklingen og innbyggernes behov for velferdstjenester. Og det handler om å være en god og bærekraftig kommune å bo og jobbe i.

De siste årene har vi sett gradvis strammere inntektsrammer gjennom rammeoverføringene fra staten. Denne utviklingen kan vi forvente vil fortsette og dette stiller store krav til omstilling og effektivisering. Samtidig ser vi at klimaendringene utfordrer oss på flere områder, både gjennom vår oppgave som planmyndighet og på beredskapsområdet. Også vi i Rødøy kommune må ta inn over oss at vi har et lokalt ansvar for de politiske prioriteringer på en lang rekke av de områdene som bærekraftmålene handler om. Eksempler på dette er helse-, sosial- og omsorgstjenester, utdanning, tekniske tjenester, beredskap, smittevern, vannforsyning, arealplanlegging og infrastruktur, kollektivtransport og tiltak for miljø.

På samtlige områder hvor vi har en samfunnsoppgave er det behov for et godt og helhetlig kunnskapsgrunnlag. Denne kunnskapen gir oss et felles utgangspunkt for å utvikle kommunen. Perspektivmeldingen for 2026 - 2029 søker å gi en slik oversikt og helhetlig kunnskap om vår kommune.

Bakgrunn og formål med perspektivmeldingen i kommunen

Perspektivmeldingen er et strategisk dokument som gir en overordnet analyse av de langsiktige utfordringene og mulighetene kommunen står overfor. Den tar for seg både økonomiske, demografiske, sosiale og miljømessige forhold som vil påvirke kommunens utvikling de neste tiårene. I en tid preget av raske endringer, som demografisk skifte, klimaendringer, teknologisk utvikling og økte krav til offentlig tjenesteyting, er det viktig at kommunen har et godt grunnlag for å planlegge og tilpasse seg fremtidens behov.

Bakgrunn for perspektivmeldingen

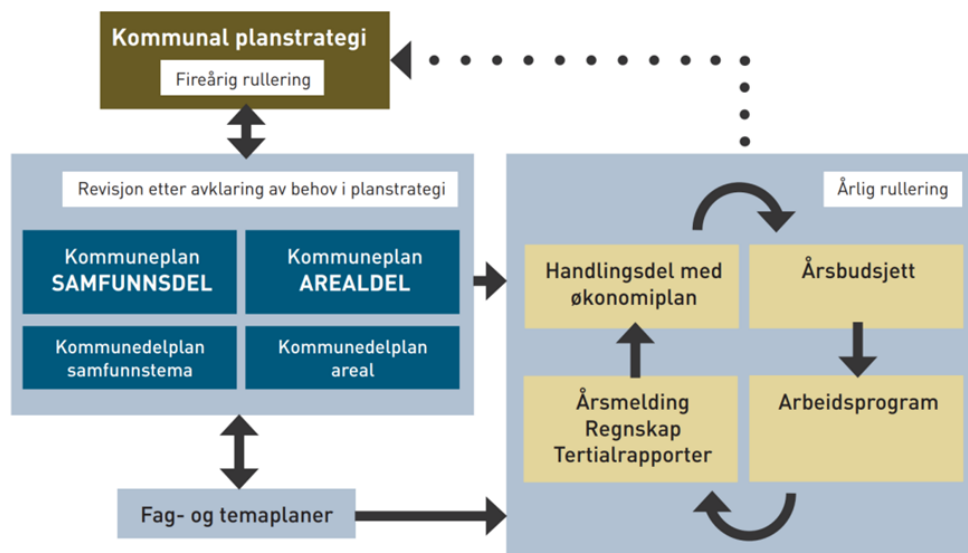
Kommunen opererer i et samfunn som er i stadig endring. Befolkningsvekst, aldrende befolkning, urbanisering, klimaendringer og nye forventninger til offentlige tjenester stiller nye krav til hvordan kommunen planlegger og forvalter sine ressurser. Videre øker presset på kommunens økonomi, og det blir stadig viktigere å finne balanserte løsninger som sikrer bærekraftig utvikling både økonomisk og miljømessig.

Regjeringen har tidligere understreket viktigheten av at norske kommuner utarbeider langtidsplaner for å møte disse utfordringene, og perspektivmeldingen er et svar på dette behovet. Den gir kommunen mulighet til å analysere trender, identifisere utfordringer og utvikle strategier for hvordan disse kan håndteres på en proaktiv måte

Kommuneplanen skal ifølge plan og bygningsloven ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen, og skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

For at det kommunale plansystemet skal fungere effektivt, må det være en god kobling mellom kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven og økonomiplan etter kommuneloven. Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. I Rødøy er økonomiplanen handlingsdel til kommuneplanen.

Perspektivmelding for kommunen er et frittstående dokument som søker å gi en oversikt over de langsiktige utviklingstrekkene og utfordringene kommunen står overfor, og som danner grunnlaget for strategisk planlegging og beslutningstaking. Denne perspektivmeldingen skal rulleres årlig, og legges fram hvert år i forkant av budsjettbehandlingen. Det vil da markere oppstart på prosessen med handlingsplan, økonomiplan og budsjett. Denne arbeidsmetoden er i tråd med statlig veileder for planstrategi. Se planhjulet i figuren nedenfor.

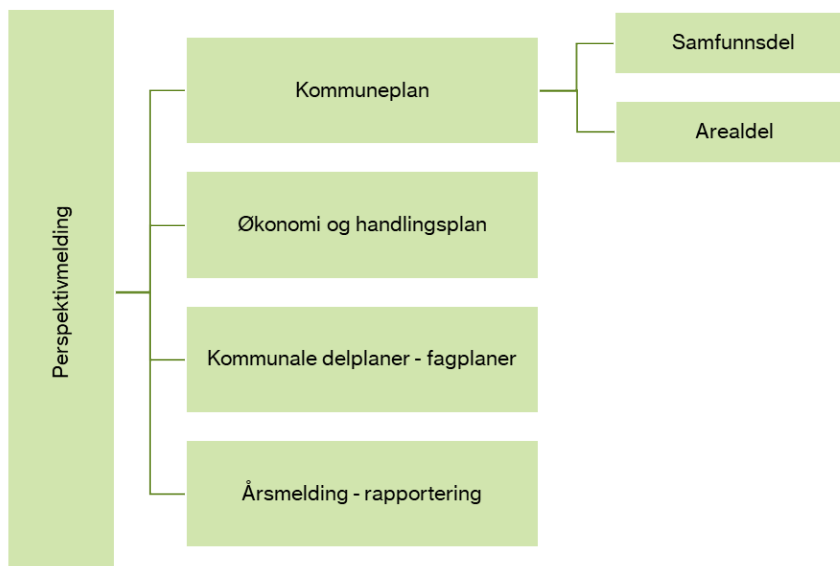
Kilde; Kommunal Planstrategi, Kommunal- og distrikts departementet

Formål med perspektivmeldingen

Formålet med perspektivmeldingen er å gi en helhetlig og langsiktig analyse av kommunens utvikling, og å legge til rette for strategiske beslutninger som kan sikre en bærekraftig tjenesteyting og samfunnsutvikling. Dette gjøres gjennom å:

- **Identifisere fremtidige utfordringer og muligheter:** Meldingen ser på demografiske endringer, klimautfordringer, teknologisk utvikling og økonomiske trender som vil påvirke kommunens fremtid.
- **Sikre langsiktig planlegging:** Gjennom perspektivmeldingen kan kommunen utvikle strategier for å møte fremtidige behov på en bærekraftig måte, både når det gjelder økonomi, tjenester og samfunnsutvikling.
- **Styrke politiske beslutningsprosesser:** Ved å gi innsikt i langsiktige utfordringer og muligheter, legger meldingen grunnlaget for bedre politiske beslutninger som ivaretar både nåværende og fremtidige behov i kommunen.
- **Forbedre tjenesteytingen:** Meldingen skal bidra til at kommunen kan tilpasse sine tjenester til endringer i befolkningens behov, teknologiske muligheter og samfunnsutvikling.
- **Øke bevisstheten om bærekraft:** Både miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft er sentrale målsettinger i kommunens planer for fremtiden.

Gjennom perspektivmeldingen legges det til rette for at kommunen kan forberede seg på fremtidige utfordringer og ta nødvendige grep for å sikre en robust, bærekraftig og inkluderende samfunnsutvikling. Figuren under viser sammenhengen mellom perspektivmeldingen og andre kommunale planer.

Kommuneplanens samfunnsdel er det politiske grunnlag som gir premisser for hvilke områder det er innhentet kunnskap om til perspektivmeldingen. Bærekraftig utvikling, folkehelse og klimatilpasning er et overordnet tema for hele kommuneplanen. Inneværende kommuneplans fem definerte satsingsområder beskriver det strategiske retningsvalget for samfunnsutviklingen i Rødøy. Disse er definert som;

- Oppvekst – livsmestring og kvalitet
- God helse og omsorg – gjennom hele livet
- Befolkningsutvikling – snu nedgang til vekst
- Næringsutvikling – allsidighet og økt verdiskapning
- Arealstrategiene – realisere fordelene ved god plass

For hvert av satsingsområdene er det formulert mål og strategier som definerer

- Dette skal vi oppnå
- Dette gjør vi for å få det til

Metodikk og datagrunnlag

For å velge riktige strategier og tiltak for å møte utfordringene må kommunens administrasjon og politikere ha et godt kunnskapsgrunnlag for planer og beslutninger. Av og til er heller ikke realitetene slik vi tror de er, eller hvordan de tilsynelatende er i den praktiske hverdagen. Derfor etterstreber dette dokumentet å se på utviklingen gjennom statistiske sammenhenger og å gå i dybden, gjennom kunnskapen og erfaringene som fagkompetansen besitter.

I mange sammenhenger kan statistikk gi pekepinn på retningen samfunnsutviklingen går i. Den vil likevel aldri gi et helhetlig virkelighetsbilde. For å unngå feiltolkninger kreves det at en setter seg godt inn i hva statistikken faktisk kan si noe om før man tar den i bruk. Erfaringsbasert kunnskap fra kommunens fagkompetanse er et viktig supplement om forhold i Rødøysamfunnet. I tillegg er det viktig at kommune-organisasjonen og lokalsamfunnet drøfter hva som er forutsetninger for en bærekraftig utvikling for landet som helhet.

Utviklingstrekk underbygges med statistikk der denne fins, hovedsakelig hentet fra Statistisk sentralbyrå sin KOSTRA-database. Som standard brukes statistikk fra de 5 siste årene. Der ikke annet er angitt er det brukt SSB sin KOSTRA-database, der en sammenlikner med gruppe 15 (sammenliknbare kommuner), et utvalg av sammenliknbare kommuner som har rapportert inn KOSTRA tall for 2024, KOSTRA gruppe 15 og Nordland. En har både brukt utgiftstall fra KOSTRA, samt tall på tjenesteproduksjon (dekningsgrader mv). I forbindelse med beregningen av utgiftstallene er disse justert for utgiftsbehov i Rødøy kommune, i henhold til KMD 1,4918 på landsbasis for 2025.

Overordnede utviklingstrekk i kommunene

Utviklingen innenfor kommunesektoren påvirkes av en rekke nasjonale og globale trender som former samfunn, økonomi og miljø. Dette er faktorer som i stor grad også påvirker den fremtidige utviklingen i Rødøy kommune. For å sikre en bærekraftig fremtid, er det avgjørende at kommunen forstår og tilpasser seg disse utviklingstrekkene. Denne delen av perspektivmeldingen beskriver de viktigste overordnede utviklingstrekkene som kommunen må forholde seg til i de kommende årene.

Demografiske endringer

Demografiske endringer er en av de mest sentrale utviklingstrekkene som påvirker kommunens planlegging og tjenesteyting.

- **Aldrende befolkning:** Som i mange andre deler av Norge og Europa, forventes det at andelen eldre i kommunen vil øke. Dette vil øke behovet for helse- og omsorgstjenester, samt tilpasning av boligtilbud og infrastruktur til en eldre befolkning. Samtidig vil en aldrende befolkning kunne føre til færre personer i yrkesaktiv alder, noe som kan utfordre kommunens økonomiske bæreevne og rekruttering til arbeidsmarkedet.
- **Økt urbanisering:** Flere flytter til byområder og sentrale strøk, noe som fører til vekst i enkelte deler av kommunen, mens andre områder kan oppleve fraflytting og befolkningsnedgang. Dette skaper ulike utfordringer for boligbygging, infrastruktur og tjenesteyting.
- **Mangfold og innvandring:** En økt andel innvandrere og flerkulturelle innbyggere kan bidra til et mer mangfoldig samfunn. Dette krever tilpasninger innen språk, utdanning, integrering og arbeidsmarkedstiltak, slik at kommunen kan sikre god inkludering og utnytte ressursene fra alle samfunnsgrupper.

Teknologisk utvikling og digitalisering

Teknologiske fremskritt og digitalisering skaper nye muligheter for hvordan kommunen kan organisere og levere tjenester.

- **Digitalisering av offentlige tjenester:** Det forventes en økende digitalisering av kommunens tjenester, noe som kan forbedre tilgjengelighet og effektivitet. Teknologiske løsninger, som digitale plattformer for innbyggerdialog og automatiserte tjenester, vil være viktige for å møte innbyggernes behov på en kostnadseffektiv måte.
- **Velferdsteknologi:** Innen helse- og omsorgssektoren vil velferdsteknologi spille en stor rolle i å møte det økende behovet for tjenester til eldre og pleietrengende. Dette inkluderer blant annet smarte hjelpemidler som gjør det mulig for eldre å bo hjemme lenger, og digitale løsninger for oppfølging av pasienter.
- **Arbeidsmarked og kompetanse:** Digitalisering påvirker også arbeidsmarkedet, hvor etterspørselen etter teknologisk kompetanse øker. Kommunen må legge til rette for kompetanseutvikling, både i offentlig sektor og lokalt næringsliv, slik at arbeidsstyrken er rustet for fremtidens krav.

Økonomiske utfordringer og muligheter

Kommunen står overfor økonomiske utfordringer knyttet til økte tjenestebehov, samtidig som den må håndtere begrensede inntekter og krav til bærekraftig økonomisk styring.

- **Press på kommunens økonomi:** En aldrende befolkning, økte helseutgifter og forventninger om forbedrede tjenester kan skape et stort press på kommunens budsjetter. Det blir nødvendig med effektiv ressursbruk, prioritering av kjerneoppgaver og innovasjon i tjenesteleveransen.
- **Næringsutvikling og arbeidsplasser:** For å sikre økonomisk vekst og et bærekraftig arbeidsmarked, må kommunen støtte opp under utvikling av lokalt næringsliv,

entreprenørskap og nye næringer. Teknologi, grønn energi og bærekraftige løsninger er områder med stort potensial for fremtidig vekst.

Klimaendringer og miljøutfordringer

Klimaendringene utgjør en av de største utfordringene for kommunens fremtid. Økt fokus på bærekraft og miljøtiltak er avgjørende for å møte både nasjonale og internasjonale klimamål.

- **Klimatilpasning:** Hyppigere ekstremvær, som flom, stormer og tørke, krever at kommunen tilpasser sin infrastruktur og arealforvaltning for å redusere risikoen for skade. Dette innebærer også å bygge robust infrastruktur som tåler fremtidige klimautfordringer.
- **Bærekraftig utvikling:** Kommunen må innlemme miljøhensyn i all planlegging, inkludert transport, energi, boligbygging og arealbruk. Grønne løsninger, som energieffektivisering, sirkulær økonomi og naturbaserte løsninger, er alle viktige for å oppnå en bærekraftig utvikling.

Sosiale endringer og velferd

Samfunnet er i stadig endring, noe som påvirker hvordan kommunen må tilpasse sine tjenester for å sikre velferd og inkludering for alle innbyggere.

- **Økt ulikhet og utenforskap:** Økonomiske og sosiale ulikheter kan føre til økt utenforskap, spesielt blant utsatte grupper som ungdom, innvandrere og personer med lav inntekt. Kommunen må styrke innsatsen for å sikre at alle får tilgang til nødvendige tjenester og deltar i samfunnet.
- **Folkehelse:** Folkehelsen påvirkes av faktorer som livsstil, psykisk helse, økonomiske forhold og tilgang til helsetjenester. Forebyggende tiltak, fysisk aktivitet og psykisk helsetilbud er viktige for å redusere behovet for omfattende helse- og omsorgstjenester.

Status for kommune 2025 - Der folk bor

Årlig utgir KS en publikasjon som søker å beskrive status for kommunesektoren. Heftet setter fokus på de viktigste utviklingstrekk som påvirker alle kommuner i større eller mindre grad. Årets «Status for kommune 2025 - Der folk bor» redegjør for følgende sentrale utviklingstrekk.

Store utfordringer må håndteres

Vi står overfor store utfordringer i årene framover. Utfordringene krever store og raske omstillinger og tydeligere politiske prioriteringer nasjonalt, regionalt og lokalt. Kommunene og fylkeskommunene har fått ansvar for å løse viktige oppgaver. Når utfordringene er store, blir de politiske prioriteringene vanskeligere og viktigere. Interessesmotsetningene vil øke. Knappe ressurser må forvaltes slik at også kommende generasjoner har tilgang på velferdsgoder og en klode hvor miljøet er i balanse.

Urolige tider bidrar til trangere kommuneøkonomi og tøffe prioriteringer

Både internasjonale forhold og særtrekk i norsk økonomi påvirker de økonomiske utsiktene for Norge og kommunesektoren. Behovet innen helse- og omsorgstjenester, klimaog miljøtiltak, samt forsvar og samfunnssikkerhet, øker mer enn statens finansieringsmuligheter på lang sikt. Det vil kreve endret atferd, betydelig omstillinger og omprioriteringer.

Demografiendringer gir helse- og omsorgsutfordringer og behov for omstilling

Den demografiske utviklingen vil føre til at vi mangler arbeidskraft og kompetanse i hele arbeidslivet. For kommunene blir det særlig utfordrende å sikre kompetent arbeidskraft blant annet innen helse og

omsorg og i barnehagesektoren. I tillegg vil det bli mangel på kapasitet til å drive utvikling av tjenester, samfunnsutvikling og myndighetsutøvelse.

Vedvarende mangel på arbeidskraft og kompetanse

Kommunene må planlegge for at tilgang på arbeidskraft og kompetanse blir mer og mer begrenset.

Hardere tider bidrar til trangere økonomi og krever tøffere prioriteringer

Både internasjonale forhold og særtrekk i norsk økonomi påvirker de økonomiske utsiktene for Norge og kommunesektoren. Behovet innen helse- og omsorgstjenester, klima og miljøtiltak, samt forsvar og samfunnssikkerhet, øker mer enn statens finansieringsmuligheter på lang sikt. Det vil kreve endret atferd, betydelig omstillinger og omprioriteringer.

Kort tid på å kutte klimautslipp og sikre naturmangfold

Å løse klima- og naturkrisen krever store endringer raskt – globalt, nasjonalt og lokalt. Klimaendringer som resulterer i mer styrtregn, flom, skred og stormflo øker behovet for forebygging, beredskap og reparasjon.

Bærekraftig arealbruk utfordres av interessekonflikter

Bærekraftig arealbruk er en viktig nøkkelfaktor i arbeidet med å bremse klimaendringene, og den viktigste enkeltfaktoren i arbeidet med å stanse nedbygging og tap av natur. Kommunenes arbeid med bærekraftig arealbruk utfordres av interessekonflikter, for eksempel behovet for næringsarealer. Naturmangfold er viktig i seg selv, men også fordi skog, myr og annen natur binder klimagasser og forebygger naturskader.

Risiko for kriser og uønskede hendelser øker

Kommunene har et omfattende ansvar for befolkningens trygghet og sikkerhet. De må være forberedt på å håndtere hendelser som spenner fra det helt lokale med begrenset omfang, til større kriser med nasjonalt omfang. Utviklingen med blant annet økte påkjenninger fra naturhendelser gjør at det kreves mer av kommunen.

Økende fattigdom og ulikhet

Dyr tid gir økt fattigdom og økte ulikheter. Siste halvannet året har andelen vanskeligstilt på boligmarkedet økt betydelig. Presset på å skaffe boliger til vanskeligstilte øker i mange kommuner, og det blir mer utfordrende for flere grupper å komme inn på boligmarkedet.

Digitaliseringsarbeidet er for lite samordnet

Den raske teknologiske utviklingen, blant annet med kunstig intelligens, er i ferd med å skape et nytt forhold mellom menneske og teknologi. De siste årene er det blitt bedre digital samordning i kommunesektoren og bedre samarbeid på tvers av forvaltningsnivå, selv om kommunene har ulik kompetanse og ulike økonomiske forutsetninger for å ta i bruk digitale løsninger. Det kan skape forskjeller mellom kommuner, mens innbyggerne har de samme forventningene til tjenestene.

Tilliten til demokratiet høy, men under press

Befolkningens tilfredshet med demokratiet i Norge er stabilt høy. Det gjelder også for tilliten til aktører og institusjoner i det norske demokratiet. Her er det imidlertid tendenser som viser at Norge ikke er immune mot tilbakegang. Et hardere offentlig ordskifte kan være utfordrende for demokratiet. Hets og trusler mot lokale folkevalgte rammer én av fire, det fører til selvsensur og at mange lokale folkevalgte vurderer å slutte.

Oppsummering

Kommunens utvikling påvirkes som vi ser av en rekke komplekse og sammenvevde faktorer. Demografiske endringer, teknologisk utvikling, økonomiske utfordringer, klimaendringer og sosiale forhold vil kreve nøye planlegging og tilpasning. For å møte disse utfordringene må kommunen satse på innovasjon, bærekraftig utvikling og inkludering, samt sørge for god økonomisk styring. Det er viktig at kommunen tar en proaktiv tilnærming til disse utviklingstrekkene for å sikre god livskvalitet og tjenester for fremtidige generasjoner

Tjenestebehov og samfunnsutvikling i kommunen

Kommunen har ansvar for å levere en rekke tjenester som er avgjørende for innbyggernes velferd, som helse- og omsorgstjenester, utdanning, infrastruktur, boligpolitikk og sosiale tjenester. For å møte framtidens behov må kommunen ta hensyn til både demografiske og sosiale endringer, teknologisk utvikling, samt miljø- og klimautfordringer. Dette krever strategisk planlegging for å sikre at tjenestene er bærekraftige og tilpasset de ulike behovene i samfunnet.

Befolkningens behov for kommunale tjenester

Tjenestebehovene i kommunen er i stadig utvikling som følge av demografiske endringer. En aldrende befolkning, økt urbanisering, og variasjoner i fødselsrater har stor påvirkning på hvilke tjenester som etterspørres. For eksempel vil en kommune med en aldrende befolkning ha behov for å styrke helse- og omsorgstjenester, mens en kommune med høy andel barnefamilier vil ha behov for flere barnehager og skoler.

Kommunen må også ta hensyn til sosiale forskjeller og hvordan disse påvirker tjenestebehovene. Ulike grupper i befolkningen har varierende behov avhengig av sosioøkonomiske forhold, helse, utdanningsnivå og kulturell bakgrunn. Kommunen må derfor sørge for at tjenestetilbudet er rettferdig og tilgjengelig for alle.

Helse- og omsorgstjenester

Kommunens helse- og omsorgstjenester spiller en nøkkelrolle i å sikre innbyggernes livskvalitet. Med en aldrende befolkning øker behovet for eldreomsorg, tilpasset helseoppfølging og hjemmebaserte tjenester. Samtidig er det viktig å sette søkelys på forebygging og helsefremmende tiltak som kan redusere behovet for omfattende helsetjenester senere. Teknologi som velferdsteknologi, telemedisin og digitale helseløsninger vil spille en viktig rolle i å effektivisere helse- og omsorgssektoren.

Noen viktige områder innen helse- og omsorgstjenester inkluderer:

- **Hjemmebasert omsorg:** Å gi eldre og funksjonshemmede muligheten til å bo hjemme lengst mulig ved hjelp av hjemmehjelp og digitale omsorgstjenester.
- **Forebygging og helsefremming:** Tiltak som fremmer fysisk og psykisk helse, for eksempel helsestasjoner, frisklivssentraler, og kampanjer for sunn livsstil.
- **Sykehjem og spesialiserte institusjoner:** For de som trenger mer omfattende pleie og oppfølging.

Oppvekst, skole og utdanning

Barnehager og skoler er sentrale tjenester i kommunen og er avgjørende for å sikre barn og unge et godt grunnlag for videre utdanning og arbeidsliv. Kommunen må tilpasse sitt tilbud til endringer i fødselstall, innvandring og flyttemønstre, og sikre at det finnes tilstrekkelig med plasser i barnehager og skoler.

Utviklingen innen utdanning handler ikke bare om kvantitet, men også kvalitet. Kommunen må jobbe for å styrke innholdet i undervisningen, tilby godt kvalifiserte lærere, og sikre at skolene har tilstrekkelige ressurser for å møte både faglige og sosiale utfordringer. Det er også viktig å tilrettelegge for livslang læring og kompetanseutvikling gjennom voksenopplæring og fagopplæring.

Boligpolitikk og infrastruktur

En bærekraftig boligpolitikk er viktig for å sikre at alle innbyggere har tilgang til egnede boliger til overkommelige priser. Kommunen må planlegge for boligbygging som møter befolkningsveksten, samtidig som den tar hensyn til miljøhensyn og bærekraft. Dette innebærer å utvikle boligområder som er godt knyttet til kollektivtransport, skoler, arbeidsplasser og grøntområder.

Infrastrukturen må også tilpasses fremtidige behov. God infrastruktur bidrar til både økonomisk vekst og sosial velferd. Investering i moderne transportløsninger, trygg veibygging, vann- og avløpssystemer, samt digital infrastruktur som bredbånd, er avgjørende for å støtte vekst og utvikling i kommunen.

Sosialtjenester og integrering

Kommunen har et ansvar for å sikre velferd og sosialt sikkerhetsnett for innbyggere som står i utfordrende livssituasjoner. Dette inkluderer økonomisk bistand, rusomsorg, og tiltak for å bekjempe fattigdom og sosial eksklusjon. I tillegg må kommunen arbeide for å fremme integrering av innvandrere og minoriteter gjennom språkopplæring, arbeidsmarkedstiltak, og tilrettelegging for deltakelse i samfunnet.

Bærekraftig samfunnsutvikling

Bærekraftig samfunnsutvikling krever at kommunen tar hensyn til både miljømessige, økonomiske og sosiale faktorer i sin planlegging og tjenesteyting. Dette innebærer en balanse mellom å utvikle nye boliger og infrastruktur, samtidig som natur- og kulturmiljøer ivaretas. Klima- og miljøhensyn må innlemmes i alle kommunens beslutninger, enten det gjelder transportløsninger, bygging av offentlige bygg, eller arealforvaltning.

Innovasjon og teknologisk utvikling

Teknologisk utvikling kan bidra til å effektivisere og forbedre kommunale tjenester. Innovasjon i offentlig sektor handler om å finne nye løsninger som møter innbyggernes behov på en mer effektiv og bærekraftig måte. Dette kan inkludere alt fra digitalisering av tjenesteleveranse til bruk av kunstig intelligens for å analysere data og forbedre beslutningstaking.

Eksempler på teknologi som kan forbedre tjenestetilbudet inkluderer:

- **Velferdsteknologi:** Teknologi som hjelper eldre og pleietrengende med å klare seg selv, som elektroniske medisindispensere og alarmsystemer.
- **Smart steds-utvikling:** Bruk av data og sensorer for å optimalisere tjenester som søppelhåndtering, energibruk og trafikkavvikling.

Oppsummering

Kommunen må kontinuerlig tilpasse sitt tjenestetilbud til samfunnets utvikling og behov. Dette innebærer å møte både demografiske endringer, miljøutfordringer og teknologiske muligheter på en måte som sikrer god livskvalitet og bærekraftig utvikling. Gjennom helhetlig planlegging og innovative løsninger kan kommunen bidra til et trygt og inkluderende samfunn der innbyggernes behov blir møtt på en effektiv og bærekraftig måte.

Klimapolitikk og bærekraftig utvikling i kommunen

Klimapolitikk og bærekraftig utvikling har blitt avgjørende prioriteringer for norske kommuner i møte med de globale klima- og miljøutfordringene. Kommunene spiller en sentral rolle i den grønne omstillingen, siden de er nærmest innbyggerne og forvalter viktige ressurser og tjenester som har stor innvirkning på klimaavtrykket. Gjennom lokale tiltak kan kommunen bidra til å redusere klimagassutslipp, tilpasse seg klimaendringer og fremme en bærekraftig samfunnsutvikling.

Bærekraftig utvikling krever samarbeid på tvers av sektorer og aktører. Kommunen bør jobbe tett med næringslivet, frivillige organisasjoner og innbyggerne for å skape felles løsninger på klima- og miljøutfordringene.

Klimautfordringer og tilpasning

Kommunene må forberede seg på de konkrete effektene av klimaendringene, som vil ha stor innvirkning på lokal infrastruktur, miljø og samfunn. Hyppigere ekstremvær som flom, skred, stormer og hetebølger kan utfordre lokalsamfunnets robusthet. Klimatilpasning handler derfor om å bygge infrastruktur som tåler fremtidens værforhold, beskytte naturressurser og utvikle beredskap for å håndtere klimainduserte kriser.

Eksempler på klimatilpasningstiltak kan være:

- Styrking av overvannshåndtering for å redusere risikoen for flom.
- Sikring av bygg og infrastruktur mot stormer og skred.
- Tilrettelegging for grønne områder som kan bidra til temperaturregulering og håndtering av nedbør.
- Utarbeidelse av beredskapsplaner for håndtering av klimarelaterte hendelser.

Utslippsreduksjon og grønn omstilling

En av de viktigste oppgavene for kommunen er å bidra til reduksjon av klimagassutslipp, både gjennom egne tiltak og ved å tilrettelegge for at innbyggere og næringsliv kan gjøre klimavennlige valg. Kommunen kan redusere sitt eget klimafotavtrykk ved å satse på fornybar energi, energieffektivisering, bærekraftige innkjøp og grønn transport.

Konkrete tiltak for å redusere utslipp kan inkludere:

- **Energisparing og fornybar energi:** Innføring av energieffektive løsninger i offentlige bygg og anlegg, og overgang til fornybare energikilder som solenergi, vindkraft eller biobrensel.
- **Grønn transport:** Tilrettelegging for elbiler ved å bygge ut ladestasjoner, fremme sykkelbruk og gående gjennom utvikling av trygge og effektive sykkelveier, og oppgradering av kollektivtransport med nullutslippskjøretøy.
- **Sirkulær økonomi:** Redusere avfallsmengden gjennom økt satsing på gjenbruk, resirkulering og kompostering. Oppmuntre til lokale initiativer for delingsøkonomi og sirkulære næringsmodeller.
- **Energibruk og fornybar energi:** Kommunen kan være en viktig aktør i denne overgangen ved å stille krav til bruk av fornybare energikilder i bygg og anlegg, og ved å investere i energieffektiviseringstiltak i sine egne bygg.

Naturmangfold og miljøvern

Bærekraftig utvikling handler også om å bevare og styrke naturmangfoldet. Kommunen forvalter store deler av den lokale naturen gjennom arealplanlegging, og beslutninger som tas her har stor innvirkning på økosystemene. For å sikre naturmangfoldet må kommunen legge vekt på å bevare

naturområder, forhindre nedbygging av verdifulle økosystemer, og fremme naturbaserte løsninger i by- og tettstedsutvikling.

Tiltak for å beskytte naturmangfold kan være:

- Verne om viktige naturområder som skoger, våtmarker og kystlinjer.
- Reetablering av naturlige habitater for truede arter.
- Tilrettelegging for grøntområder og urbane naturkorridorer for å styrke det biologiske mangfoldet i byer og tettsteder.

Oppsummering

Klimapolitikk og bærekraftig utvikling er kritiske områder for kommunens fremtidige strategi. Gjennom klimatilpasning, utslippsreduksjon, overgang til fornybar energi og beskyttelse av naturmangfold kan kommunen bidra til en mer bærekraftig fremtid. Samtidig må kommunen sikre bred involvering og samarbeid med innbyggere, næringsliv og andre aktører for å skape varige, grønne løsninger som kan møte både dagens og fremtidens klima- og miljøutfordringer.

Teknologi og digitalisering

Digitalisering har blitt en sentral drivkraft for modernisering og effektivisering av kommunale tjenester. Teknologi spiller en stadig større rolle i hvordan kommunen både leverer tjenester til innbyggerne og organiserer sitt interne arbeid. Å utnytte digitale verktøy kan øke effektiviteten, redusere kostnader og forbedre tilgjengeligheten på tvers av sektorer.

Digital transformasjon i offentlig sektor

Digital transformasjon handler om mer enn bare å ta i bruk ny teknologi; det krever en helhetlig endring i hvordan kommunen jobber. I kommunal sektor betyr dette ofte at gamle, papirbaserte systemer blir erstattet av digitale plattformer som gjør det lettere for både innbyggere og ansatte å få tilgang til informasjon og tjenester. Dette kan inkludere alt fra selvbetjeningsløsninger på nett for søknader og dokumenter, til digitale helseløsninger som muliggjør hjemmebasert pleie og oppfølging.

Smart kommune-løsninger

Smart kommune-konseptet innebærer bruk av teknologi for å forbedre livskvaliteten til innbyggerne, styrke demokratiet og fremme bærekraft. Eksempler på dette kan være sensortechnologi for bedre styring av infrastruktur som vann- og avløpssystemer, smarte energiløsninger som overvåker strømforbruk, og digitale kommunikasjonskanaler som åpner for raskere og mer transparent dialog mellom kommunen og dens innbyggere. Datadrevet beslutningstaking kan også bidra til bedre ressursstyring og mer målrettede tiltak.

Datasikkerhet og personvern

Med økt digitalisering følger også et økt ansvar for å beskytte innbyggernes data. Kommunen håndterer store mengder sensitive personopplysninger, og det er avgjørende at disse behandles i tråd med gjeldende lover og forskrifter, som GDPR. Sikkerheten i IT-systemene må være robust, og kommunen må være forberedt på å håndtere cyberangrep og datainnbrudd. Det innebærer kontinuerlig overvåking av systemer, opplæring av ansatte i sikkerhetsrutiner, og samarbeid med eksterne partnere for å sikre god praksis innen datasikkerhet.

Teknologi som verktøy for innbyggermedvirkning

Digital teknologi gir nye muligheter for innbyggerinvolvering og medvirkning i kommunale prosesser. Plattformene for digital deltakelse, som online spørreundersøkelser, virtuelle folkemøter og apper for tilbakemelding på lokale tjenester, gjør det enklere for flere å delta i beslutningsprosesser, spesielt de som kanskje ikke har mulighet til å møte opp fysisk. Dette kan styrke lokaldemokratiet og bidra til at kommunens planer og prosjekter bedre reflekterer innbyggernes behov og ønsker.

Oppsummering

Digitalisering og teknologi er avgjørende for å møte fremtidens utfordringer på en kostnadseffektiv og bærekraftig måte. Kommunen må fortsette å investere i innovative løsninger som forbedrer både tjenestelevering og samhandling med innbyggerne, samtidig som den opprettholder høy standard for datasikkerhet og personvern. Dette vil bidra til en smartere, mer tilgjengelig og effektiv kommune i fremtiden.

Involvering og medvirkning fra innbyggerne i kommunen

Innbyggerinvolvering er en sentral del av et velfungerende lokaldemokrati. Kommunen har et ansvar for å sikre at innbyggerne får mulighet til å delta aktivt i utviklingen av sitt lokalsamfunn. Dette handler om å skape åpne og tilgjengelige kanaler for medvirkning, styrke tilliten mellom innbyggere og myndigheter, og sikre at innspill og synspunkter blir tatt hensyn til i beslutningsprosesser.

Innbyggernes deltakelse i politiske prosesser er avgjørende for demokratiets legitimitet og effektivitet. Kommunen må legge til rette for at innbyggerne kan påvirke saker som angår dem, enten det gjelder utforming av lokale tjenester, byutviklingsprosjekter eller prioriteringer i budsjettet. For å oppnå dette, er det nødvendig med tilgjengelige arenaer der innbyggere kan komme med innspill og få sin stemme hørt.

Et viktig mål for kommunen er å sikre at alle grupper i samfunnet får mulighet til å delta. Dette gjelder både ungdom, eldre, personer med minoritetsbakgrunn og folk med nedsatt funksjonsevne. Kommunen må aktivt jobbe for å nå disse gruppene ved å tilrettelegge deltakelse på deres premisser. Det kan være gjennom fysiske møteplasser, oversettelser til flere språk, tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse, eller målrettet innsats mot ungdom via sosiale medier.

Bruk av digitale verktøy for innbyggermedvirkning

Digital teknologi gir nye muligheter for å nå ut til flere innbyggere og senke terskelen for deltakelse. Kommunen kan benytte digitale plattformer for å gjøre det enklere for folk å delta i debatter, komme med forslag, og følge utviklingen av ulike prosjekter. Eksempler på digitale verktøy som kan benyttes inkluderer:

- **Nettbaserte spørreundersøkelser:** Gir innbyggerne en enkel måte å gi sine meninger om ulike saker.
- **Digitale plattformer for medvirkning:** Plattformløsninger der innbyggere kan stemme på ideer, foreslå endringer eller diskutere ulike temaer.
- **Sosiale medier:** Effektive kanaler for rask kommunikasjon og tilbakemelding på lokale saker, samt informasjonsdeling om pågående prosjekter og tiltak.
- **Apper og varslingstjenester:** Digitale apper kan brukes til å varsle om nye prosjekter, gi informasjon om kommunale tjenester, og motta tilbakemeldinger fra innbyggerne.

Konklusjon

Innbyggerinvolvering er en viktig nøkkel til å sikre at kommunens beslutninger er forankret i befolkningens behov og ønsker. Ved å styrke dialogen med innbyggerne, utnytte digitale verktøy og sikre bred representasjon, kan kommunen skape et mer inkluderende, demokratisk og effektivt lokalsamfunn. Dette vil bidra til økt tillit, bedre tjenester og mer bærekraftige lokalsamfunnsprosesser.

*Så hvordan står det egentlig til i vår kommune og
hvilke utfordringer står vi overfor i årene som
kommer?*

Utviklingstrekk og utfordringer for Rødøy

Kommuneplanens samfunnsdel, som ble vedtatt i 2020, omfatter visjon, mål og strategier. Visjonen for Rødøy kommune er:

«Skape det gode liv – sammen for kystfolket under polarsirkelen»

Klarer vi å nå målene i samfunnsplanen kan en kanskje bidra til å begrense befolkningsnedgangen over noen år. En må likevel se nøyer på kommunens ressursbruk innen de forskjellige sektorene, og det må i årene framover være vilje til å prioritere også hva kommunen ikke skal øke kostnadene til. Dette kan bli utfordrende, da det vil berøre nivået på eller eksistensen av tjenester innenfor både helse/omsorg og oppvekst. Selv om håpet om vekst stadig er til stede, og nedfelt i samfunnsdelen, så er det viktig å ta realitetene inn i den politiske samtalen om fremtiden.

I denne delen av perspektivanalysen gis en beskrivelse av langsiktige utfordringer og muligheter administrasjonen ser innenfor utviklingsområder som er viktige for samfunn, befolkning og kommunens bærekraftige utvikling.

Demografi

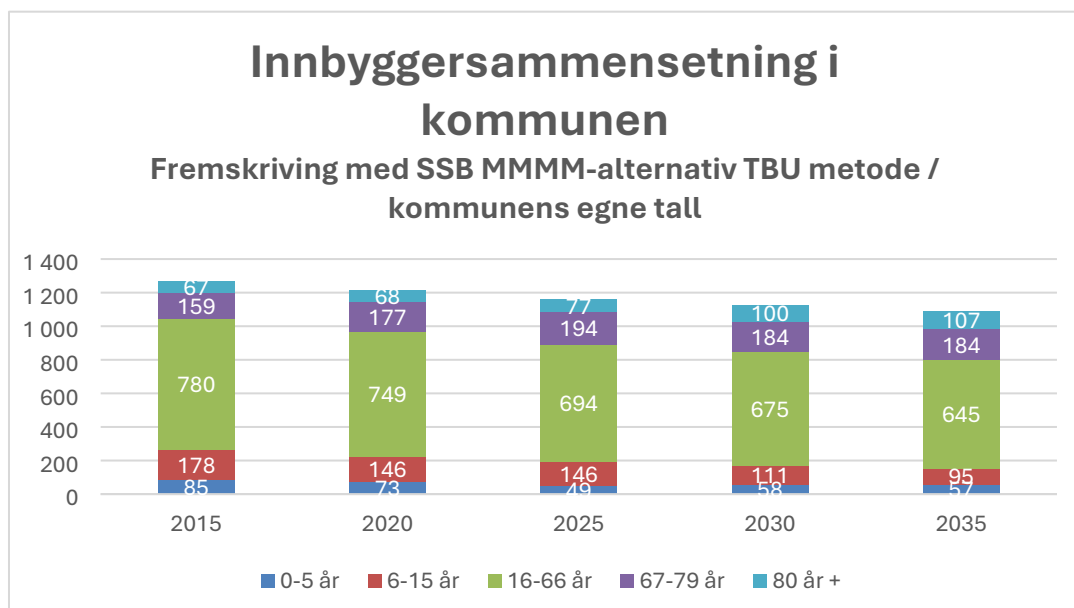
Befolkningsframskrivninger er et nyttig verktøy i planleggingen for framtidige behov. Det er umulig å forutsi den framtidige utviklingen helt nøyaktig. Flytting, fruktbarhet, dødelighet og innvandring er usikkerhetskilder når en lager prognoser.

Kunnskap om befolkningssammensetninger og utviklingen av denne danner grunnlaget for planlegging av fremtidens tjenestebehov og hvilke hensyn som bør ivaretas. Denne kunnskapen ligger til grunn for å forstå folkehelseutfordringer og er et utgangspunkt for å vurdere muligheter og utfordringer i framtiden.

Befolkningsutvikling

Rødøy har 1160 innbyggere per 1. januar 2025, en oppgang på 21 siste år. Det ble født 7, og 12 døde i 2024, et fødselsunderskudd på -5. Netto innflytting inkludert innvandring var +26. Siste 10 år er nedgangen på 109 innbyggere.

Lavt fødselsoverskudd og liten innflytting gjør at prognosene viser fortsatt nedgang. Den demografiske endringen over tid viser følgende utvikling;

Rødøy har gjennom mange år hatt en nedgang i befolkningen. Prognosene fra SSB tilsier da også at samlet befolkning vil reduseres også for de kommende årene. Vi kunne ønsket at det hadde vært en

relativt stabil sammensetning av de ulike alders-gruppene i perioden, men realiteten er at andelen eldre over 67 år øker.

Når vi detaljerer demografiutviklingen for kommunen ser vi at prognosene gir en relativ stor reduksjon i aldergruppen 6-15 år samtidig som antall eldre over 67 år øker og vi får en reduksjon i antall yrkesaktive personer. Samlet sett fortsetter innbyggertallet å synke og antas å ligge på et nivå 1088 innbyggere i 2035.

Framskrivningen fra SSB viser at den yrkesaktive aldersgruppen (16-66 år) reduseres med 19 personer frem mot 2030. Dette betyr at det for Rødøy som samfunn vil være kritisk at man lykkes med å gjennomføre tilstrekkelig ny rekruttering av arbeidskraft og at denne arbeidskraften utgjøres av nye innbyggere som flytter til kommunen. Ny tilflytting krever at vi er i stand til å tiltrekke oss nye innbyggere i sterk konkurranse med våre nabokommuner, ikke minst nærliggende byer på Helgeland og Bodø kommune som regionsenter.

Kommunen har ved inngangen til 2025 14 grunnkretser, hvor den største kretsen, Tjong, har 300 innbyggere. Den minste som er Melfjordbotn, har 3 innbyggere.

		2025
18360101 Myken	Personer	15
18360102 Svinvær	Personer	0
18360103 Sleipnes	Personer	99
18360104 Tjong	Personer	300
18360105 Indre Tjongsfjord	Personer	21
18360106 Værangfjord	Personer	253
18360107 Melfjordbotn	Personer	3
18360108 Østre Sørfjord	Personer	22
18360109 Vestre Sørfjord	Personer	111
18360110 Selsøyvik	Personer	45
18360111 Gjerøy	Personer	57
18360112 Rødøy	Personer	146
18360113 Nordnesøy	Personer	69
18360114 Storselsøy	Personer	18
18369999 Uoppgitt grunnkrets	Personer	3

Kilde: SSB

Samlet viser siste år følgende sentrale utvikling for kommunens endring i befolkning;

Endringer i befolkningen

Fødte

2024

7 personer

Kilde

Fødte, Statistisk sentralbyrå

Nettoflytting[□]

2024

26 personer

Kilde

Flyttinger, Statistisk sentralbyrå

Døde

2024

12 personer

Kilde

Døde, Statistisk sentralbyrå

Vekst i befolkningen siste kvartal

2. kvartal 2025

3 personer

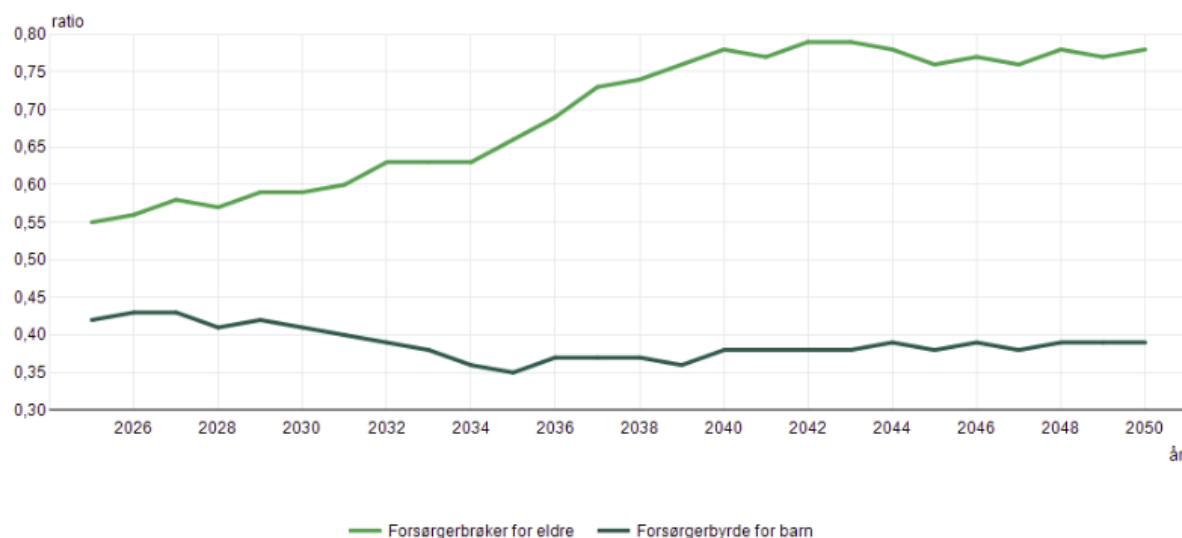
Kilde

Befolkning, Statistisk sentralbyrå

Spesielt for oppvekstsektoren vil dette være dramatiske tall, der prognosen viser en nedgang for personer i skolepliktig alder på 43% de neste 10 år (2025-2035).

Aldersfordeling og forsørgerbrøk

13612: Framskrevne forsørgerbrøker, etter statistikkvariabel og år. Rødøy, Hovedalternativet (MMMM).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Forsørgerbrøken for eldre viser forholdet mellom antall eldre over 65 år per antall personer 20-64 år. Brøken vil øke fra 0,54 i 2025 til 0.75 i 2050 om SSBs prognoser slår til. Forsørgerbrøken for barn viser antall personer under 20 år per antall personer 20-64 år. Brøken vil gå ned fra 0,40 til 0,38 i samme tidsperiode.

Det er stor variasjon i aldersfordeling i kretsene, noe som også påvirker forsørgerbrøken for eldre sterkt.

Elevprognoser 2022 – 2028

Spesielt for oppvekstsektoren viser prognosen for demografisk utvikling dramatiske tall, der prognosen viser en nedgang for personer i skolepliktig alder på 36% (50 elever) de neste 10 år.

Tabellene nedenfor viser totalt antall elever per trinn og skoleår i Røddøyskolen.

Alle skoler	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
2022/2023	14	10	13	18	20	12	13	13	6	20	139
2023/2024	13	14	10	13	18	20	12	13	13	6	132
2024/2025	10	13	14	10	13	18	20	12	13	13	136
2025/2026	5	10	13	14	10	13	18	20	12	13	128
2026/2027	7	5	10	13	14	10	13	18	20	12	122
2027/2028	6	7	5	10	13	14	10	13	18	20	116

Skole/-år	Jektvik	Nesøy	Røddøy	Tjongsfjord	Øresvik	Totalt
2022/23	40	11	19	57	12	139
2023/24	37	11	21	54	9	132
2024/25	39	12	22	53	10	136
2025/26	35	12	22	47	12	128
2026/27	33	12	23	43	11	122
2027/28	32	11	23	40	10	116

Ny opplæringslov - konsekvenser

I ny opplæringslov som trådte i kraft pr. 1.8.2024 er rett mot spesialundervisning delt opp i tre rettigheter: individuelt tilrettelagt opplæring, personlig assistanse, og fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemidler. Nye lovkrav gir en rekke nye føringer der det nå er presisert at den som skal gi individuelt tilrettelagt opplæring, må oppfylle kompetansekravene for å bli ansatt i lærerstilling og kompetansekravene for å undervise i de enkelte fagene.

Skjerpede krav til kompetanse og kartlegginger på dette området vil bety mindre lokalt handlingsrom og fleksibilitet, samt økt ressursbehov for grunnskolen i Røddøy. Dette er skjerpene krav som ventelig vil være spesielt krevende å kunne oppfylle for små grendeskoler med redusert elevprognose.

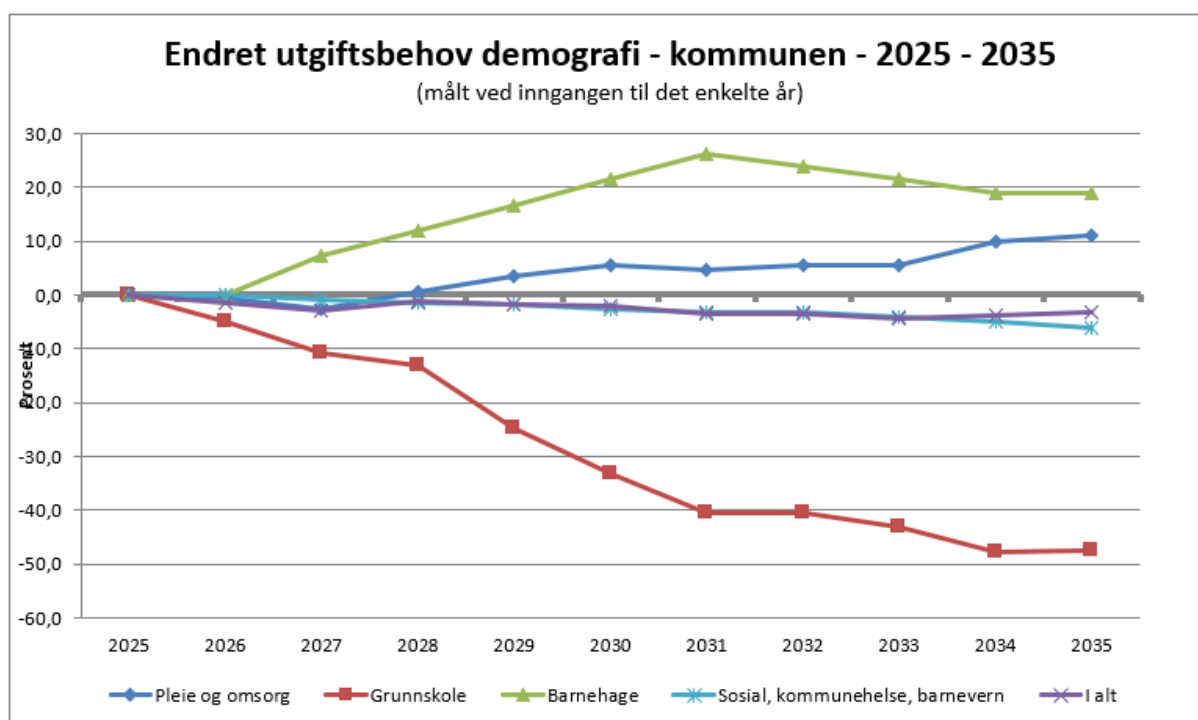
Ny opplæringslov legger enda sterkere føringer for at PP-tjenesten skal hjelpe skolen i det forebyggende arbeidet. Tjenesten skal også komme tidligere inn med veiledning til skolen i saker med bekymringer. Endringene innebærer en større målgruppe for tjenesten å jobbe med enn tidligere.

Demografiutgifter

Demografi innebærer ikke bare en endring av befolkningsstatistikken, men har direkte betydning for kommunens tjenestenivå i årene fremover. Sentralt i å kunne fastsette kommunens fremtidige demografiutgifter er derfor å beregne et anslag for hva befolkningsframskrivninger vil kunne komme til å

bety for kommunens brutto utgiftsbehov til sentrale velferdstjenester som grunnskole, barnehage og pleie og omsorgstjenester. Vi blir stadig eldre. Det tyder på bedre helse og på mange måter et bedre liv. Samtidig gir det utfordringer for bærekraften i våre velferdsordninger. KS har utarbeidet en slik regnearkmodell, basert på Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBUs) metodikk og forutsetninger. Vi legger denne til grunn for den kommende gjennomgangen av kommunens forventede endringer i demografikostnader.

Beregningene baseres på analyser av hvordan kommunesektorens utgifter faktisk fordeler seg på individrettede velferdstjenester til de ulike aldersgruppene. De bygger altså ikke på noen sentralt fastsatt norm for tjenestetilbudet. Det legges videre til grunn konstante gjennomsnittskostnader, uendret standard, uendret produktivitet og uendret dekningsgrad. Høyere dekningsgrad eller høyere standard vil isolert sett trekke i retning av økte utgifter, mens økt produktivitet vil trekke i retning av reduserte utgifter.

Kilde; KS Prognosemodell

Beregningene ovenfor illustrerer hvilken utvikling – og utfordringer – som ligger i behovet for omprioritering av kommunens ressurser innen områdene oppvekst og pleie og omsorg.

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenestekområde som følge av befolkningsendringer

(2025 kroner og endring fra 1.1.2025)

Endringer utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommune- helse	Barnevern	SUM Rødøy
2026	-318	-1 027	0	56	3	-85	-1 372
2027	-952	-1 176	817	-20	-25	-111	-1 469
2028	1 617	-435	545	-66	-17	-35	1 609
2029	1 335	-2 408	545	30	0	-100	-599
2030	1 058	-1 701	545	-6	-37	-76	-216
2031	-472	-1 500	545	0	-81	-49	-1 556
2032	458	0	-272	51	14	-49	202
2033	-23	-516	-272	-78	-32	-62	-982
2034	2 129	-916	-272	-54	-78	-85	723
2035	536	17	0	-137	-38	-35	343
Sum 2026-2035	5 368	-9 662	2 178	-223	-291	-687	-3 317

Kilde; KS Prognosemodell

Samlede demografiutgifter omregnet til netto driftsrammer for budsjettåret 2025/2026 ser vi holdes tilnærmet uforandret i den kommende 10 års perioden. I de lange perspektiv så vil netto utgiftsramme til Pleie og Omsorg øke betydelig mens rammene til drift av grunnskole forventes å må reduseres betydelig i samme tidsperiode. En av de største utfordringene knyttet til omstilling for kommunen er derfor å legge til rette for å kunne «danse med demografien» på en slik måte at ressurser re-allokeres ved endringer i demografien.

Denne omstillingen av spesielt grunnskolesektoren ser vi skyter fart allerede i budsjettåret 2026. Årsaken til dette er naturligvis en kraftig reduksjon av elever i skolepliktig alder, noe som vil medføre et stort behov for å kunne redusere ressursbruken innenfor denne sektoren. Konsekvensen av ikke å ha evne til slik omstilling innen grunnskolen i kommunen vil åpenbart være at kommunens samlede netto endring i utgiftsbehov øker drastisk da behovet for økte ressurser er en direkte konsekvens av at kommunen vil få en sterk økning i antall pleietrengende, spesielt i aldergruppen 80+. Samlet økt utgiftsbehov innen pleie- og omsorg er i modellen prognostisert til 5,368 mill.

Kommunens endring i demografi mot 2035 viser at behovet for omstilling vil forsterkes i løpet av de kommende 2-3 årene. Vi kan ikke forvente å kunne levere de samme tjenestene til våre innbyggere som tidligere, verken i omfang eller form, dersom de kommunale tjenestene samlet sett skal være bærekraftig. Den teknologiske utviklingen gjør det mulig å kunne møte brukerne på nye måter. Digitalisering og bruk av ny teknologi kan gi økt produktivitet, frigjøre arbeidskraft og gi innsparinger. Digitalisering og automatisering haster derfor – slik at de menneskelige ressursene brukes smartere der de virkelig trengs.

Hvordan kan de langsiktige utfordringene i kommunesektoren møtes?

(kilde St.mld 31 (2023–2024))

Regjeringen la i februar i år frem Perspektivmeldingen 2024. Meldingen drøfter viktige utfordringer for norsk økonomi, for offentlige finanser og for videreføringen av de norske velferdsordningene i et langsiktig perspektiv. De store linjer i denne meldingen er ikke nevneverdig endret fra sist avlagte perspektivmelding tilbake til 2021.

I årene fremover vil handlingsrommet i statsbudsjettet bli mindre. Det blir flere eldre, noe som vil gi en vekst i utgifter til helse- og omsorgstjenester og til pensjonsutbetalinger. For kommunene vil dette bety vekst i utgifter til pleie- og omsorgstjenesten, og at arbeidskraftbehovet øker innenfor sektoren. Samtidig vil det bli relativt færre i yrkesaktiv alder, noe som også betyr at veksten i skatteinntekter vil avta.

Regjeringens strategier

For at innbyggerne også på lang sikt skal kunne få gode velferdstjenester, må det gjøres noen grep. Slik kan regjeringens strategier for å møte utfordringene oppsummeres:

- Skape flere jobber
- Verdiskaping og jevn fordeling sikres gjennom at flest mulig er i arbeid
- En effektiv og fremtidsrettet offentlig sektor
- Klima- og miljøutfordringene må møtes med en offensiv politikk

Disse utviklingstrendene utfordrer oss, og for å opprettholde vår velferd må vi finne nye løsninger. Samtidig er det et potensiale i disse utviklingstrendene. Norge er godt posisjonert for fremtiden gjennom en høyt kvalifisert arbeidskraft, har svært høy produktivitet, og gode økonomiske og naturgitte forutsetninger. Men for å utnytte disse fordelene må vi forberede oss på endring og ta riktige valg.

For å møte samfunnsutfordringene må vi jobbe smartere. Innovasjon, digitalisering og bruk av ny teknologi er helt sentralt. Regjeringen vil legge til rette for at innovasjon kan skje gjennom å gi kommunene handlingsrom og insentiver til å innovere.

Kommunesektoren må ha god økonomi for fortsatt kunne gi gode tjenester og satse på fremtidens løsninger. Dette oppnås best med mer rammefinansiering og mindre øremerking, slik at kommunene kan finne lokalt tilpassede løsninger og beholde gevinsten når ting gjøres smartere. Den statlige styringen av kommunesektoren bør baseres på mer målstyring og mindre detaljstyring. Regjeringen ønsker å sette overordnede mål, og har tillit til at kommunene finner gode måter å nå disse målene på.

I perspektivmeldingen side 91 fremheves det at;

«Kommunesektoren har et viktig ansvar for helhetlig samfunnsplanlegging. Den lokale samfunns- og arealplanleggingen må ta hensyn til mange langsiktige utfordringer knyttet til eldreomsorg, folkehelse, bomiljø og boligmarked, tilgang på arbeidskraft, og samtidig bidra til å redusere utslipp av klimagasser og unngå nedbygging av natur. Mange valg i arealpolitikken er vanskelig å gjøre om på, for eksempel plassering av skoler og sykehus.

God arealplanlegging vil kunne avlaste offentlig omsorgs- og boligtilbud, ved å legge til rette for boliger og bomiljø som også egner seg for eldre og nærhet mellom hjemmeboende eldre og deres tjenestetilbydere. Det bidrar til å målrette knappe personellressurser til dem som trenger det mest»

Kommunens økonomiske situasjon

Budsjettene for Rødøy kommune legges frem som rammebudsjett. De økonomiske rammene bygger på resultat fra foregående år, revidert budsjett inneværende år, økonomiplan inneværende fireårsperiode, og siste tilgjengelige tertialrapport.

Perspektivmeldingen baserer seg på kommuneøkonomiproposisjonen 2026 og revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2025. Basert på dette har KS oppdatert sin prognosemodell for skatteinntekter og rammetilskudd for den enkelte kommune, og vi baserer anslagene våre på denne oppdaterte modellen.

Kommunens frie inntekter består av:

- Rammetilskudd fra staten (inklusive utgiftsutjevning)
- Skatteinntekter
- Inntektsutjevnennde tilskudd (skatteutjevning)
- Eiendomsskatteinntekter
- Inntekter fra konsesjonskraft og andre kraftinntekter
- Inntekter fra havbruk og grunnrenteskatt
- Integreringstilskudd og rentekompensasjon

I perspektivmeldingen for 2026 - 2029 oppgis alle inntektsanslag og utgiftsrammer, med unntak av finansområdet (renter og avdrag), i faste 2025-kroner. Kompensasjon for lønns- og prisvekst (måles av SSB og Finansdepartementet for kommunesektoren) kommer dermed i tillegg til de oppgitte størrelsene. Størrelsen på kompensasjonen framkommer i de årlige statsbudsjetter. Kompensasjon for lønns- og prisvekst gir ikke noe grunnlag for å endre aktivitetsnivået.

Nøkkeltall og status for kommunens økonomi

De økonomiske hovedelementene i regjeringens forslag til kommuneopplegget for 2026 og endringsforslag for 2025 oppsummeres i det følgende;

2025-prisnivå for årene 2026-2029	PROGNOSE					
1000 kr	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	33 978	36 159	38 144	38 146	38 149	38 147
Utgiftsutjevningen	38 902	42 457	43 427	43 428	43 429	43 428
Overgangsordning - INGAR	-83	-139	-	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. trekk konsesjonskraft, per grunnskole, helsestasjon skolehelse, barnevernsreform, bortfall eiendomsskatt og arbavg)	3 360	3 682	3 683	3 683	3 683	3 683
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	2 293	2 387	2 431	2 421	2 421	2 421
Småkommunetillegg	6 526	6 794	6 794	6 794	6 794	6 794
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet og tabell-C (skjønn statsforvalteren, linje 48, kommer i tillegg)	95					
Stortinget saldering budsjett 2025		261				
Tilleggsnummer til statsbudsjettet (2025 og 2022), og nysaldering 2024	888	915				
Stortinget opprinnelig saldering budsjett 2018 - 2024	281					
RNB 2018 - 2025 (utenom koronapandemi) m.v.	-38	1 771				
Sum rammetilskudd uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter	86 201	94 287	94 479	94 472	94 476	94 474
Netto inntektsutjevning	3 486	5 786	5 752	5 752	5 752	5 752
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	89 687	100 073	100 231	100 224	100 228	100 226
Rammetilskudd - endring i %	0,1	11,6	0,2	-0,0	0,0	-0,0
Skatt på formue og inntekt	38 010	40 342	41 599	41 599	41 599	41 599
Skatteinntekter - endring i %	12,3	6,14	3,12	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	127 697	140 400	141 800	141 800	141 800	141 800

Som prognosen viser, vil kommunens rammetilskudd ha en svak økning fra 2025 til 2026. Det forventes imidlertid at skatteinnngang på formue og inntekt skal øke med 1,257 fra nivå estimert for 2025. Samlede frie inntekter (sum skatt og rammetilskudd) forventes derfor å øke fra 140,4 mill. i 2025 til 141,8 mill. for 2026.

Inntektssystemet og statlige overføringer

Kommunene har et bredt ansvar for grunnleggende tjenester som er viktige i innbyggernes hverdag. Gode og forutsigbare økonomiske rammer er en forutsetning for at kommunene skal kunne levere de tjenestene som innbyggerne etterspør og har krav på.

Det er gjennom inntektsfordelingen at staten bidrar til å gi kommunen økonomiske rammer for å levere disse grunnleggende tjenestene og bidra til at vi som kommune har et handlingsrom til å utforme tjenestene i tråd med lokale behov og prioriteringer.

I årene fremover vil handlingsrommet i statsbudsjettet bli mindre. Det blir flere eldre, noe som vil gi en vekst i utgifter til helse- og omsorgstjenester og til pensjonsutbetalinger. For kommunene vil dette bety vekst i utgifter til pleie- og omsorgstjenesten, og at arbeidskraftbehovet øker innenfor sektoren. Samtidig vil det bli relativt færre i yrkesaktiv alder, noe som også betyr at veksten i skatteinntekter vil avta.

På denne bakgrunn vil vi i det følgende oppsummere noen av de grunnleggende styringssignalene som kommer frem gjennom sentrale kilder som legger føringer for den langsiktige inntektsfordelingen til kommunesektoren.

Revidert nasjonalbudsjett 2025 og kommuneproposisjonen 2026

Etter at statsbudsjettet for 2025 ble lagt fram har det kommet økninger i frie inntekter i 2025 i form av økt rammetilskudd (bl.a. 4,3 mrd. kroner i Tillegg nr. 1 til statsbudsjettet for 2025 og 3,7 mrd. kroner i kompensasjon for økte pensjonskostnader i RNB 2025).

Regjeringens forslag til revidert budsjett for 2025 medfører ellers ingen vesentlige endringer for budsjettopplegget i 2025. Anslaget for årslønnsveksten i 2025 er nedjustert med 0,1 prosentpoeng til 4,4 prosent, mens anslaget for den kommunale prisveksten er justert ned med 0,2 prosentpoeng til om lag 3,3 prosent. Samlet sett fører dette til at anslaget for den kommunale lønns- og prisveksten (deflator) i 2025 er nedjustert med 0,2 prosentpoeng til 3,9 prosent.

Inntektsrammer for 2026

Regjeringen legger i Kommuneproposisjonen opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter (skatt og rammetilskudd) i 2026 på mellom 3,2 og 3,8 mrd. kroner, hvorav 2,1 mrd. kroner er relatert til forventet økning i tjenesteomfang som følge av befolkningsendringer (demografiskompensasjon). I prognosemodellen er det lagt inn en realvekst som ligger midt i dette intervallet, dvs. 3,5 mrd. Kroner.

I kommuneproposisjonen for 2026 legges det opp til at skattøren fortsatt skal fastsettes på grunnlag av målsettingen om at skatteinntektene skal utgjøre om lag 40 prosent av samlede inntekter, det vil si en skatteandel på 40 prosent. Våre beregninger indikerer at dette betyr at realveksten i skatteinntekter vil komme til å overstige den samlede realveksten i 2026, og at realveksten i rammetilskuddet blir negativ.

Følgende oppgaveendringer/korreksjoner og etc. er innarbeidet i rammetilskuddet (innbyggertilskudd og utgiftsutjevning) fra og med 2026:

- a) I kommuneproposisjonen varsles det at overgangsordningen med lavere kommunale egenbetalingssatser for spesialiserte fosterhjem for plasseringer, som var gjort før barnevernsreformen treddet i kraft 1. januar 2022, vil avsluttes fra og med 1. januar 2026. Det betyr at kommunene skal betale full egenandel for alle plasseringer i spesialiserte fosterhjem fra og med 1. januar 2026 uavhengig av når opprinnelig plassering skjedde. Det anslås at dette vil medføre økte utgifter for kommunene samlet med om lag 150 mill. kroner, og det foreslås at dette kompenseres gjennom en tilsvarende økning i kommunes rammetilskudd.

b) Fosterforeldre som er frikjøpt fra vanlig jobb skal kompenseres for manglende opptjening av tjenestepensjon og det er anslått at endringen vil medføre 127 mill. kroner i økte utgifter for kommunene. Kommunene er allerede kompensert med 1/2 parten av dette beløpet i rammetilskuddet for 2025, og i kommuneproposisjonen varsles det at resterende del (helårseffekten) vil innarbeides i rammetilskuddet fra 2026

c) Etter at regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 har det skjedd flere endringer i kommunenes rammetilskudd 2025 som ikke er relatert til endrede skatteanslag og som skal videreføres i til kommende år:

- * Tilleggsbevilgning på 4,3 mrd. kroner som styrking av kommunenes frie inntekter
- * 198,7 mill. kroner i helårseffekt av økt barnehageetterspørsel som følge av endret kontantstøtte som ved en feil ikke var blitt innarbeidet i regjeringens forslag til statsbudsjett
- * 550 mill. kroner begrunnet med økt bemanning i barnehage 1.1.2025
- * 550 mill. kroner begrunnet med økt bemanning i SFO fra 1.8.2025
- * Endringene i RNB 2025 vedr. økte pensjonskostnader (3,7 mrd. kroner), endringer vaksinasjonsprogrammet (55 mill. kroner).

Det varsles i kommuneproposisjonen at økning eller reduksjon i pensjonskostnader sammenlignet med lønnsvekst fra og med 2026 vil inngå som en del av den kommunale deflator, og ikke som del av realveksten slik det har vært for tidligere år.

Økonomiske utfordringer og muligheter

Driftsutgiftene øker mer enn driftsinntektene

Den økonomiske situasjonen i kommunesektoren har over flere år vært god. Kommunene har hatt en høyere vekst i de frie inntektene, samt større handlingsrom enn forutsatt. Dette må ses i sammenheng med at skatteveksten har blitt sterkere enn anslått. Denne utviklingen snudde i 2023, der 160 kommuner tilsvarende 45 prosent av kommune-Norge hadde negative driftsresultat. Ifølge teknisk beregningsutvalg (TBU), kan lavere driftsresultater blant annet sees i sammenheng med at kommunene har måttet tilpasse seg lavere realinntekter som følge av et høyere kostnadsnivå. Utgiftsveksten for kommunene er særlig knyttet til økte utgifter til sosialhjelp, økt behov innenfor helsesektoren, sterk prisvekst på sentrale varer og tjenester, renteøkning, samt økte kostnader til bosetting av flyktninger fra Ukraina.

Langsiktig bærekraft i kommuneøkonomien

Kommunestyret i Rødøy har vedtatt finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, i tråd med ny kommunelov. Disse er senere nedfelt i økonomireglementets kapittel 6, i tråd med ny kommunelov. Måltallene bør være langsiktige, realistiske og oppnåelige og de skal bidra til å sikre forsvarlig økonomiforvaltning og økonomisk handlingsevne – kommunal økonomisk bærekraft – over tid. Handlingsreglene er ikke rettslig bindende for budsjetttrammene, men de skal være retningsgivende for budsjettarbeidet.

Rødøy kommune skal med bakgrunn i vedtak i K-sak 102/2024 ha følgende finansielle måltall:

- Årlige budsjetterte inntekter fra Havbruksfond til årets drift (Mnok).

	Handlingsregel Havbruksfond				
		2025	2026	2027	2028
Handlingsregel havbruksfond		17 500	15 000	13 000	9 000

- Netto driftsresultat i % - korrigert for avvik mellom budsjetterte inntekter fra Havbruksfond og faktisk årlig tilførte inntekter fra Havbruksfond, 1,75 %
- Disposisjonsfond eks havbruksfond, 20 %
- Havbruksfond, minimum Mnok 20
- Netto lånegjeld, maksimalt 75%

Rødøy kommune står i en særstilling økonomisk gjennom sine ekstra inntekter fra Havbruksfond samt kraftproduksjon. Kommunen har derfor hatt muligheten til å tillate seg et høyere driftsnivå enn sammenlignbare kommuner. Samlet sett gir direkte inntekter fra havbruk samt kraftproduksjonen årlige gjennomsnittlige inntekter på 59,243 Mnok i inneværende økonomiplan periode for årene 2025 til 2028.

Kraftinntektene og inntektene fra Havbruksfondet har hatt følgende utvikling de siste 6 år.

Beløp i hele 1.000	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Konsesjonskraft	0	0	3 424	2 122	4 311	2 873
Konsesjonsavgift	1 367	-97	148	126	107	150
Naturressursskatt	1 267	1 227	1 245	1 180	349	439
Eiendomsskatt	10 121	11 937	13 141	14 380	15 157	11 623
Overføring Havbruksfond	7 410	23 842	14 105	38 883	19 341	52 349
SUM	20 165	36 909	32 064	56 691	39 265	67 433

For å håndtere økt usikkerhet, ubalanse i drifta og hindre videre økning i gjeldsgraden, må kommunen ha tilstrekkelig netto driftsresultat. Disposisjonsfondet må sikres for å bygge opp en økonomisk buffer for å håndtere uforutsette hendelser, ubalanse i drifta, samt øke handlingsrommet. Dette er nødvendig for å sikre kommunens fremtidige satsing på å videreutvikle Rødøysamfunnet.

Kommunens økonomiske opplegg bør i størst mulig grad baseres på at tjenesteleveransen finansieres av løpende overføringer fra staten og egne drifts-inntekter, mens de variable havbruksinntektene og de variable inntektene fra kraftproduksjonen i hovedsak bør gå til utgifter som vedrører kommunens samfunnsutviklerrolle og som derigjennom kan styres mer fleksibelt i takt med den faktiske inntektssiden.

Rødøy må de nærmeste årene ha økonomisk evne til å kunne realisere fremtidige planlagte investeringer samtidig som vi må være i stand til å innhente et stadig økende vedlikeholdsetterslep for våre formålsbygg. Dette vil kreve at kommunens egenkapital til å finansiere investeringer økes, for å hindre en ytterlig økning av gjeldsgraden. Alternativt kan investeringsnivået reduseres, noe som vurderes som uheldig, sett opp mot nye behov og det høye vedlikeholdsetterslepet. Gjennom de årlige utbetalingene fra Havbruksfondet bør kommunen, med rette prioriteringer, være i stand til i stor grad å finansiere disse tiltakene uten låneopptak som overstiger de årlige betalte avdrag på eksisterende lån. Dette krever imidlertid en stram budsjett disiplin samtidig som det politisk må gjøres bevisste prioriteringer for å legge til rette for en strukturendring innenfor spesielt de to store sektorene helse og oppvekst.

Status finansielle måltall Q1/25

Regnskapstallene for første tertial 2025 i forhold til vedtatte mål er klare til perspektivanalysen. Disse viser følgende status;

KØB i forhold til vedtatte mål	Mål %	Mål kr	T1 2024	T1 2024 kr	Avvik kr
Netto driftsresultat (perioden)	3,00 %	2 274	-0,13 %	-81	-2 355
Disposisjonsfond (av årsbudsjett bto. driftsinnt)	20,00 %	43 090	61,0 %	131 437	88 347
Netto lånegjeld (av årsbudsjett bto. driftsinnt)	75,00 %	161 588	66,4 %	143 113	18 475
Samlet bærekraftavvik					104 467

Som tabellen ovenfor viser så har Rødøy kommune på et overordnet nivå oppnådd bedre måltall enn hva både KØB og KS anbefaler. I sum er den kommunale økonomiske bærekraften beregnet til 75 mill. bedre enn budsjett. Dette sikres imidlertid nesten utelukkende ved at kommunens disposisjonsfond ligger langt over nivå fastsatt i de finansielle måltallene. Netto driftsresultat og netto lånegjeld er under sterkt press i kommunen, noe som klart indikere et behov for å gjennomføre tiltak inne drift samt være varsom med å finansiere fremtidige investeringer gjennom fortsatt store låneopptak.

Kommunedirektøren foreslår å opprettholde de finansielle måltallene som er vedtatt tidligere, og nedfelt i økonomireglementet. Disse kan ligge fast over tid, men bør være gjenstand for vurdering minst hvert fjerde år, helst i første år for nytt kommunestyre.

Økte inntekter fra kommunal eiendomsskatt

Rødøy kommune vedtok i K-sak 105/2024 ny hovedperiode for eiendomsskatt, noe som har medført at det i 2025 er gjennomført ny alminnelig taksering. Nytt verdinivå for utskrivning av eiendomsskatt blir da pr. 1.1.2025 med virkning fra og med skatteåret 2025. Sammen med at også Næringseiendommer nå er omfattet av kommunens grunnlag for eiendomsskatt gir dette en betydelig økning i kommunens inntekter fra eiendomsskatt fra og med regnskapsåret 2025.

En bærekraftig bruk av de økte inntektene fra Eiendomsskatten innebærer blant annet å forvalte midlene på en måte som skaper langvarige økonomiske, sosiale og miljømessige fordeler for lokalsamfunnet. Kommunens økonomiske opplegg for budsjettperioden 2026 – 2029 bør derfor i størst mulig grad baseres på at tjenesteleveransen finansieres av løpende overføringer fra staten, egne driftsinntekter og kommunens ekstra inntekter fra kraftproduksjonen.

Investeringer pleie og omsorg

I perspektivanalysen påpekes det at behovet for bygging av fremtidig struktur når det gjelder sykehjemsplasser samt tilbud innenfor bofelleskap og hjemmetjeneste, som følge av utviklingen i befolkningssammensetningen må sees i en større sammenheng. Fremtidig investering i velferdsteknologi og digitale helseløsninger vil samtidig spille en viktig rolle i å effektivisere helse- og omsorgssektoren. Dette underbygges også i anbefalingene fra Azets Consulting AS og KS Konsulentene.

Investeringer oppvekst

Endring av alderssammensetning i kommunen tilsier som vi har sett ovenfor at kommunen må vri ressursbruken – vi må evne «å danse med demografien». Strukturendring innenfor skole er ett alternativ og vil sannsynligvis medføre investeringsbehov i form av nye bygg, og opprusting eller endring av eksisterende bygg.

Omstilling Rødøy 2025

Kommunestyret vedtok gjennom K-Sak 085/2021 igangsetting av et omstillingsprosjekt definert som «Omstilling Rødøy 2025». Prosjektgruppen for prosjektet har bestått av formannskapet, kommunedirektør samt ved behov for dette øvrige fra administrasjonen og politikk. Konsulentfirma er i henhold til mandatet leid inn for å se på kommunens drift og mulig endringer som kan gi potensiell innsparing. I denne forbindelse har disse oppdragene blitt tildelt henholdsvis KS konsulentene samt selskapet Azets Consulting AS.

Målet er å gjøre Rødøy kommune i bedre stand til å møte mulighetene og utfordringene som ligger foran oss i forhold til negativ befolkningsutvikling, krevende økonomiske rammebetingelser og høyere krav til tjenestetilbud.

Kommunestyret har bedt om at det etterstrebes å beholde strukturen vi har i dag, med desentralisert skole og to omsorgssentre. Dette representerer naturligvis en begrensning ved de respektive selskapenes prioritering av tiltak.

Prosjektet har hatt som delmål å

- tiltrekke oss ny arbeidskraft og øke antall arbeidsplasser
- redusere årlige driftskostnader i økonomiplanperioden med minimum 4 millioner kroner
- å utrede kommunens reise-, transport- og ventekostnader knyttet til internt transport mellom kommunens øyer og fastland, herunder utrede potensialet i en «samfunnsbåt» for å dekke høyere krav til tjenestetilbud.

Prosjektet skal identifisere tiltak som skal bidra til at Rødøy kommune blir mer effektiv, tillitsskapende og bærekraftig.

Formannskapet, som styringsgruppe for «Omstilling Rødøy 2025», har i arbeidsmøte 24.05.2023 fremmet følgende spesifikke tiltak innenfor Helse og omsorg som skulle utredes:

1. Hvordan kan kommunen levere omsorgstjenester/hjemmetjenester på en ny måte og i større grad i tråd med Leve hele livet reformen, med målsetting om at flere kan bo lengre hjemme og dermed kunne redusere institusjonsdriften. Hvordan kan kommunen organisere seg for å komme nærmere dette målet, og hva vil være utfordringene?
2. Helhetlig gjennomgang av bemanningsplaner og vurdering av ny turnusordning.

Anbefalte strategier og tiltak for å sikre bærekraftig utvikling

Azets Consulting AS

Azets Consulting AS ble engasjert av Rødøy kommune for å bistå i å kartlegge og undersøke omsorgstjenesten. Azets Consulting AS har i sitt arbeide brukt anerkjente metoder og bred involvering av ansatte i alle ledd for å finne gode svar på bestillingen fra Rødøy kommune. De har gjennom denne prosessen kommet frem til følgende anbefalte tiltaksområder:

1. Etablere stilling for IKT leder.
2. Utarbeidelse av en kompetanseplan for helse i Rødøy kommune.
3. Opprette saksbehandling- og forvaltningsansvar for tjenestetildeling.
4. Endring i bemanning, bemanningsstruktur og ressursallokering internt på hvert av omsorgssentrene.

KS Konsulentene

KS Konsulentene har i sin utredning identifisere tiltak som sikrer bærekraft, tillit og effektivitet på kort sikt, og strategier som skal legge et solid grunnlag for at Rødøy kommune leverer gode tjenester, opprettholder tillit mellom folkevalgte og kommunens innbyggere, og har et økonomisk handlingsrom til å møte utfordringer på lang sikt.

Oppsummert gir KS Konsulentene i sin sluttrapport følgende langsiktige og strategiske grep som Rødøy kan ta i dag - for å sikre en fremtidig bærekraft;

- A. Etablere handlingsregel for bruk av havbruksfond som setter tak på bruk av havbruksfond i driften og avsetter midler til nye satsinger
- B. Etablere utviklingsfond for å stimulere til utvikling i lokalsamfunnet og næringsaktivitet med havbruksfondet
- C. Utarbeide en Næringsstrategi
- D. Forsere bruk av teknologi / digitale løsninger, på tvers av tjenester og geografi. Samarbeid med andre kommuner i digitaliseringsnettverk, og undersøke muligheter for prosjektskjønnsmidler fra Statsforvalteren
- E. Jobbe mer systematisk med forebygging. Prioritere forebyggende tiltak – etablere arenaer for samhandling på tvers av tjenestene - og følge opp effektene av dette i tjenestene. Sikre en felles forståelse av hva forebygging betyr i Rødøy
- F. Samskaping med innbyggere og næringsliv. Invitere innbyggere, frivillighetet, organisasjoner og næringsliv til å løse utfordringer som er viktig. Dette kan være alt fra konkrete problemstillinger som å etablere møteplasser for yngre og/ eller eldre, eller større utfordringer knyttet til for eksempel næringsutvikling
- G. Etablere flere møteplasser (fysisk og digitale), både i tjenestene og som sosiale møterom i et samfunnsutviklingsperspektiv
- H. Kartlegge eksisterende formålsbygg, behov for disse og hvordan arealene kan utnyttes til alternative formål. Bygge om i stedet for å bygge ned?
- I. Utarbeide en plan for avhending av overflødig eiendomsmasse og rullerende vedlikeholdsplan for formålsbygg som ikke skal avhendes
- J. Fullføre og følge opp temaplaner for de største virksomhetsområdene Helse og omsorg og Oppvekst, for å sikre strategiskretning og felles mål bilde

Implementering av en del av de tiltakene som skisseres av Azets Consulting AS og KS Konsulentene vil åpenbart kreve så vel administrativ kløkt, politisk samling og mot, samt evne til å samle lokalsamfunnet om felles strategiske mål.

Beskrivelse av ulike politisk prioriterte områder

K-sak 49/2024 Omstilling Rødøy 2025 - oppfølging og anbefaling av tiltak skisserer følgende prioriterte områder som skal prioriteres og følges opp av administrasjonen.

Vedtak:

1. *Følgende tiltak følges opp administrativt jfr. saksutredningen, og ligger innenfor sektorens økonomiske ramme i dag:*
 - *Det holdes fokus på IKT kompetanse under utlysning av stillinger i Helse og omsorg.*
 - *Det opprettes egen budsjettpost for velferdsteknologi og digital utvikling, dette legges inn i budsjettet for 2025.*
 - *Det utarbeides egen kompetanseplan for Helse- og omsorgstjenesten. Arbeidet starter umiddelbart.*
 - *Det ansettes egen saksbehandler i Helse- og omsorgstjenesten.*
 - *Ny beregning av selvkost med virkning fra budsjettår 2025.*

2. *Kommunestyret mener bestillingen fra styringsgruppa for «Omstilling Rødøy 2025» av 24.05.23 ikke er svart godt nok ut i saksfremlegget. Formannskapet forventer en framdriftsplan for gjennomføring av tiltak til kommunestyrets møte i juni, for:*
 - *Utredning av nye soneinndelinger, i tråd med Leve hele livet-reformen, med mål om å kunne bo hjemme lengre i de ulike kretsene i kommunen og Helhetlig gjennomgang av bemanningsplaner og turnusordninger*
 - *Fleksibel bruk av bemanning ved institusjon og i hjemmetjeneste*
 - *Oppdatert tidsplan for ferdigstilling av vedtatte helse- og omsorgsplan og plan for «Leve hele livet»*
3. *Formannskapet og administrasjonen jobber videre med mulig samarbeid med Lurøy kommune rundt omsorgstjenester.*
4. *Formannskapet som styringsgruppe skal ha jevnlig oppdatering i saken, og det skal rapporteres om framdriften i saken til hvert kommunestyremøte.*
5. *Formannskapet vil i det videre arbeidet om nødvendig komme med flere tiltak som skal utredes.*

Risiko- og sårbarhetsanalyse

En risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) er et viktig verktøy for å identifisere og vurdere mulige risikoer og sårbarheter i kommunens omstillingsarbeid. En slik grundig ROS-analyse kan derfor bidra til at organisasjonen håndtere omstillingsprosessen mer effektivt, reduserer risikoene og øker sjansen for suksess.

Ved omstilling i en organisasjon er det ofte store endringer som kan påvirke mennesker, teknologi, økonomi, og operasjonelle forhold. En ROS-analyse hjelper derfor med å avdekke områder hvor det er nødvendig med tiltak for å redusere risikoene.

Oppsummering av Perspektivmelding for Rødøy kommune

Perspektivmeldingen er som vi har sett et viktig strategisk verktøy som analyserer fremtidige utfordringer og muligheter for kommunen. Den tar sikte på å gi et langsiktig perspektiv på hvordan kommunen kan tilpasse seg endringer innen demografi, økonomi, klima og velferdstjenester, med fokus på bærekraftig utvikling. I det følgende vil vi oppsummere de mest sentrale utfordringer som kommunen vil måtte forholde seg til i den nære fremtid.

1. Befolkningsutvikling og Demografi

Aldrende befolkning: Meldingen viser at kommunen står overfor en betydelig aldring av befolkningen, som vil føre til økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. I tillegg vil andelen av den arbeidsdyktige befolkningen reduseres, noe som kan føre til lavere skatteinntekter.

Tilflytting og Innvandring: En viktig forutsetning for å lykkes med fremtidige leveranser av bærekraftige offentlige tjenester er hvordan kommunen evner å tiltrekke seg nye innbyggere. Særlig gjelder dette for unge og familier, for å opprettholde en balansert befolkningssammensetning. Meldingen understreker viktigheten av boligpolitikk, gode skole- og fritidstilbud, og integreringstiltak for å støtte dette.

2. Økonomisk Bærekraft og Utfordringer

Skatteinntekter og Statlige Overføringer: Kommunens inntekter vil i stor grad være avhengige av utviklingen i antall skattebetalere og statlige overføringer. Økt press på utgifter, spesielt innen helse- og omsorgssektoren, kan skape økonomiske ubalanser i drift om ikke effektiviserings tiltak iverksettes. Inntekter fra Havbruksfond, eiendomsskatt samt kraft vil også i fremtiden være viktige tilleggsinntekter

for Rødøy kommune. En langsiktig forvaltning av disse særinntektene vil være avgjørende for kommunens evne til å gjennomføre nødvendige strukturendringer samt sikre en nødvendig modernisering av Rødøy-samfunnet. Det er på denne bakgrunn særdeles viktig at kommunen overholder vedtatt nedtrapping av inntektene fra Havbruksfondet via drift.

Effektiv Ressursbruk: For å møte fremtidige økonomiske utfordringer, anbefaler meldingen innovasjon i tjenesteleveringen, som digitalisering av tjenester og samarbeid mellom kommuner for å oppnå stordriftsfordeler. Det legges også vekt på betydningen av å redusere administrasjonskostnader samt en effektiv forvaltning og fornying av kommunens formålsbygg.

3. Infrastruktur, Næringsutvikling og Arbeidsmarked

Investering i Infrastruktur: Meldingen viser behovet for kontinuerlige investeringer i infrastruktur, som oppgradering av veier, samferdselstilbud på sjø, kollektivtransport, og utvikling av bredbånd og digitale tjenester for å støtte både innbyggere og næringslivet. Dette vil bidra til å kunne sikre tilgangen på tjenester og arbeidsplasser.

Tilrettelegging for Næringsutvikling: En bærekraftig fremtid krever et aktivt næringsliv. Kommunen bør jobbe med å skape attraktive forhold for bedrifter gjennom næringsarealer, gunstige rammevilkår, og samarbeidsprosjekter mellom offentlig og privat sektor. Utvikling av lokale arbeidsplasser vil bidra til økt sysselsetting og redusert pendling.

4. Klima, Miljø og Bærekraft

Klimatilpasning: Kommunen må forberede seg på konsekvensene av klimaendringer, som mer ekstreme værforhold og flomrisiko. Dette krever tilpasning av arealplanlegging, inkludert flomsikring og grønne områder. Videre må kommunen arbeide med å redusere utslipp gjennom energieffektivisering, grønn transport, og satsing på fornybare energikilder.

Bærekraftige Løsninger: Bærekraft står sentralt i perspektivmeldingen, med anbefalinger om at kommunen skal ta en ledende rolle i å fremme miljøvennlig praksis både i offentlig sektor og blant innbyggere og næringsliv. Dette inkluderer sirkulærøkonomi, avfallshåndtering, og investeringer i grønn teknologi.

5. Velferdstjenester og Sosial Inkludering

Helse- og Omsorgstjenester: En aldrende befolkning vil kreve en betydelig økning i omsorgstjenester. Meldingen legger vekt på behovet for å fokusere på effektiv drift av kommunens institusjonsdrift, styrke hjemmebaserte tjenester, utvikle nye former for eldreomsorg, og utnytte teknologiske løsninger som velferdsteknologi for å effektivisere tjenestene.

Utdanning og Oppvekst: Det er viktig å sikre et godt barnehage- og skoletilbud som støtter både barnas læring og foreldrenes mulighet til å delta i arbeidslivet. En kraftig reduksjon i antall elever i skolepliktig alder vil medføre et behov for strukturelle endringer innen oppvekstsektoren. Meldingen understreker også behovet for et inkluderende miljø som fremmer likestilling og like muligheter for alle barn, uavhengig av bakgrunn.

Sosiale Ulikheter: Et økende fokus på å redusere sosiale forskjeller og forebygge utenforskap er avgjørende for å sikre sosial bærekraft og god inkludering i kommunen. Tiltak som inkluderer integrering av innvandrere, arbeidsmarkedstiltak for utsatte grupper, og styrking av fritidstilbud vil bidra til å bygge et mer inkluderende lokalsamfunn.

6. Politisk Styring og Strategisk Planlegging

Langsiktig Planlegging: Meldingen oppfordrer til helhetlig og langsiktig planlegging som er tilpasset fremtidige utfordringer. Kommunen må være forberedt på å tilpasse seg raskt endrede forhold, både økonomisk og samfunnsmessig, gjennom fleksible strategier og effektive styringsverktøy. Dette vil ventelig utfordre kommunens evne for i fremtiden å kunne levere fullverdige tjenester ovenfor samtlige av kommunens 14 grunnkretser.

Samarbeid og Partnerskap: For å lykkes med de langsiktige målene, må kommunen styrke samarbeidet med andre kommuner, regioner, næringslivet og frivillige organisasjoner. Dette vil skape synergieffekter og sikre bedre utnyttelse av ressurser

Vedlegg

Folkehelsestatistikk og profiler

<https://www.helsedirektoratet.no/forebygging-diagnose-og-behandling/forebygging-og-levevaner/folkehelsestatistikk-og-profiler>

SSB Kommunefakta

[Kommunefakta – SSB](#)

KOSTRA og nøkkeltall 2024

KOSTRA står for KOmMune-STat-RApportering der formålet er å samordne og effektivisere all rapportering fra kommunene til staten, samt sørge for relevant styringsinformasjon om kommunale tjenester. Informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser på ulike tjenesteområder registreres og sammenstilles, for å gi relevant informasjon til beslutningstakere og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og herunder gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål oppnås. Noen sentrale nøkkeltall finnes bearbeidet i følgende link;

SENTRALE ANALYSER OG NØKKELTALL

<https://kostraanalyse.no/nokkeltall>

Rødøy kommune benytter Framsikt ved rapportering og analyse. Det er på denne bakgrunn tilgjengelig for kommunens administrasjon samt politikk utvidede analyser gjennom bruk av Framsikt.

Referanser

ANSLAG FOR KOMMUNENS FRIE INNTEKTER

<https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunedata/frie-inntekter/frie-inntekter-2024/id2996293/#/nordland/rodoy>

KOMMUNEPROPOSISJONEN 2026

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rundskriv-h-225-kommuneproposisjonen-2026-og-revidert-nasjonalbudsjett-2025/id3112674/>

KS STATUS 2025 – DER FOLK BOR

[25006-ks-status-kommune-2025- digital.pdf](#)

Eksterne analyser og rapporter

«OMSTILLING RØDØY 2025» -SLUTTLEVERANSE KS KONSULENTENE MED ANALYSE, INNSIKT OG FORSLAG TIL TILTAK

https://www.rodoy.kommune.no/ f/p2/iaceb342d-8686-4365-b49d-2c0322d16d91/fsak-2024_032-vedlegg-sluttleveranse-ks-konsulent.pdf

AZETS CONSULTING AS - KARTLEGGING OG UNDERSØKELSE AV DAGENS OMSORGSTJENESTE OG DETS FUNGERING

https://www.rodoy.kommune.no/ f/p2/ief4a0e39-edd9-4608-9df9-84ccac448202/fsak-2024_032-vedlegg-sluttrapport-azets-consulting.pdf

KALKULATOR FOR LÆRERNORM

<https://gsi.udir.no/registrering/kalkulatorer/gruppestorrelse2/>

BOKOSTNADSINDEKSEN 2024

<https://www.huseierne.no/huseiernes-bokostnadsindeks/>